

talál.
égi-
má-
icítál-
amos
még

kez-
aváló
láink
avuk,
lépés
áják,
szó,
Több
éken,
ket, s
nem

nk s
ndol-
Nem
nem
hog
a.
or.

érfex
Ha-
et in-

rollak
ingat-
vala-
gy az
mint
észról
ingat-
okra.
dara-

a tör-
knak
szer-
ollak,
okból
hog
etben

zon-
ba,
agá-
tiszt-
iadó.
Aurél

ébel
s leg-
uhák
onj-
abást
Bulv.
to 44.

és
RA
zá-
Je-
hiva-

kat
nos
t a
ló
rt
kör.

MAGYARI

+ 3 lei

Taxa postală plătită și
aprobărită Dir. Gen. PT



Nagys. Ramaszetter Róbert urnak
HUNGARIA Disztér 1-2. BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 17 (1459) szám * Péntek, 1937 január 22

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Megkezdették a bányatörvény tárgyalását a képviselőházban

A szenátusban szóvá tették az iskolai ünnepélyeket. — Kormány-
intézkedések gazdasági téren

Bucuresti. Saját tud. A képviselőházban szerdán délután megkezdődött a bányatörvény vitája. Az előadó kifejtette, hogy a magyar államtól örökölt törvény módosítását nem sovíniszta szempontok tették szükségessé, hanem az ország természeti kincsei jobb kiaknázására való törekvés.

Bucuresti. Saját tud. A szenátusban szerdán délután Fabius liberális szenátor kifogásolta azt a módot, ahogy az iskolákban a nemzeti ünnepélyeket rendezik.

— Ahelyett, — mondotta, — hogy lelkesítenék ezek az ünnepélyek, csak unalommal töltik el a lelkeket, mert a tanárok kivonják magukat a közreműködés kötelezettsége alól, pedig egy évben csak 173 tanítási nap van, úgy a többi 192 napon találhatnának a tanárok időt arra, hogy tartalmas és lelkesítő előadásokat készítsenek elő. Az egyik iskolában például megtörtént, hogy egy kisebbségi tanár előadást, olyan csúf nyelvezeten, hogy a hallgatóság kínos és neveléses órát töltött el.

Anghelescu: Állami, vagy kisebbségi iskolában történt ez?

Fabius: Állami iskolában!
Anghelescu: Csodálkozom ezen. Tudtam, hogy ebben a tekintetben vannak visszaélések a kisebbségi iskolákban, de hogy állami iskolákban is megtörténhessenek, hogy egy nemzeti ünnepélyen az előadó tanár ne legyen hivatása magaslatán, arról nem volt tudomásom. Szigorú vizsgálatot fogok indítani.

37 ISKOLÁBÓL KÓRHÁZ LESZ HÁBORU ESETÉN.

Bucuresti. Saját tud. A népnevelésügyi miniszter, egyetértve a román Vörös Keresztel, elhatározta, hogy mozgósítás esetén a bucaresti iskolákban öt kórházat, a vidékiekben pedig 32 kórházat létesít. Ezeknek az iskolakórházaknak az ellátásáról az összes elemi és középiskolák hozzájárulásából történik majd gondoskodás, úgy, hogy minden iskola kórházára be lesz osztva e célból az iskolák egy csoportja.

A cserekviteli engedélyeket április elsejéig meghosszabbítják

Bucuresti. Saját tud. A kormány gazdasági bizottsága szerda este ülést tartott, amelyen a földművelésügyi miniszter bemutatta a textiltermékek művelésére és ipari feldolgozására vonatkozó törvénytervezetet. Mint ismeretes, e célból állami támogatással nagy részvénytársaság alakul.

A bizottság ezután megvizsgálta a kompenzációs kviteli engedélyek lejáratá meghosszabbításának ügyét. Az eddigi rendelkezések értelmében a kviteli engedélyek megsemmisülnek ha azokat február 15-ig nem használták fel. A bizottság elhatározta, hogy ez a terminus megmarad, a gyümölcskivitelre vonatkozó engedélyek kivételével, csupán a diót nem számítva ide és a repülésügy számára szükséges anyag behozatali engedélyének kivételével. Ez engedélyek érvényességi határidejét meghosszabbítják április 1-ig.

A Banca Nationala közli, hogy az Ausztriába történő kivitelek közül azok, amelyek december 15 után érkeztek osztrák területre, az Ausztriával kötött ideiglenes megállapodás értelmében likvidáltak. Ezek ellenértékét az osztrák importőrök a Banca Nationala folyószámlájára az Osztrák Nemzeti Bankhoz fizetik be. A korábban osztrák területre érkezett kiviteleket az 1935 május 8-iki egyezmény értelmében likvidálják.

OROSZ FÉMIPARI ÁRUK ÉS ROMÁNIAI BŐRÁRUK ELSŐ CSEREÜZLETE.

Bucuresti. Saját tud. A román—orosz kereskedelmi egyezmény első alkalmazása már megtörtént. Megérkeztek Oroszországból az első félig feldolgozott fémáruszállítmányok, míg Románia finom bőripari árukat küldött. A szovjet most mezőgazdasági gépek szállítására tett ajánlatot.

Késő éjszaka rendkívüli miniszteri értekezlet volt a miniszterelnök lakásán

Bucuresti. Saját tud. Az éjszaka 11 órai kezdettel rendkívüli miniszteri értekezlet volt Tatarescu lakásán, amelyen Inculet, Sassu, Pop Valér és Cancicov vettek részt. A jövő költségvetést tárgyalták és a külkereskedelem serkentésének ügyét, a román termelvények jobb értékesíthetése céljából.

Megbeszélték azt a választ is, amelyet Tatarescu Madgearu interpellációjára a Caranfilügyben ad. A kormány állásfoglalását a monetáris kérdésben szintén megvitatás tárgyává

tették és megbeszélték, milyen magatartást tanúsítson a kormány Madgearu interpellációjával kapcsolatban, amelyet a képviselőház pénteki ülésén fog elmondani az aranyértékelés ügyében.

Bizonyos azonban, hogy a kései és váratlan értekezletnek más tárgya is volt. Politikai körökben azt beszélték az éjjel, hogy a kormány különös nehézségekkel küzd s ezek megbeszélése volt az éjszakai tanácskozás tulajdonképeni tárgya.

Az építkezés politikája

(S. I.) — Olaszországban másfél évtized óta szinte egyebet sem csinálnak, mint építenek: csodálatos autó-utakat, oceanjárókat, a pontusi mocsarak helyén virágzó városrészeket, kikötőket, Rómában egész új városrészeket. Ugyanezt művelik Németországban, immár ötödik éve. Óriási gyárak nőnek ki itt a földből, hogy barnaszénből kőolajat préseljenek. Sok ezer méteres gátakat építenek öblökön keresztül, hogy termőföldet hódítsanak el a tengertől. Az autó-utak kettős kőszalagával távoli vidékeket hoznak időben és térben közelebb egymáshoz. Roosevelt merészröptű madara, a kék sas sem csinált mást, mint egyre a terepet kémleli, hogy hol építhetne új intézményeket, milyen hatalmas közművekkel gyarapíthatná a közvagyon és a munkanélküli tömegek számára hogyan teremthetne új munkalehetőségeket.

Az emberi lélek és az építkezés közötti törvényszerű összefüggés rejtőzködik.

Amikor az emberi lélek lendületbe jön, amikor erőt érez magában, amikor az eredményes munkának, a felgyülemelő javak korszakának emléket akar állítani — építkezésbe fog. Az egyes ember éppen úgy, mint egész korszakok: egész társadalmak: Az egyes emberek, épenúgy, mint a társadalmak önmagukat valósítják meg, gondolataikat s vágyaikat formálják anyagba, amikor épületeket emelnek s műveket valósítanak meg. Nyilván ezért van az, hogy a különösen lendületes, különösképpen jellegzetes és erőteljes korszakoknak sajátos építő stílusok van és talán meg sem érdemlik a korszak nevét a fejlődés ama szakaszai, melyeknek emlékét külön, kifejező és új stílus nem őrzi.

A lendületbe fordult emberi lélek építő kedvéről eredhetett az a politika, mely építkezésbe kezd, minden anyagi és szellemi erejét építkezésekre fordítja, amikor a *tespedő, fáradt* közleket — *lendületbe* akarja hozni.

Anglia jó példa erre. A szomszédos német birodalomban előbb megszületett a néplendületnek az a fajtája, melyet nemzeti szocializmusnak neveznek. A jelvénye a horogkereszt lett. Aztán uralomra jutott ez a mozgalom és tüstént, már másnap építkezésekbe fogott. Építeni kezdett mindenütt, ahol csak szabad teret talált: iskolát, ifjusági taborokat, gyárakat, repülőtereket s mindenféle mást.

Ausztriában megfordítva volt minden. Előbb született meg egy mozgalom uralma, mely addig inkább védekezés volt: védekezés életre-halálra a marxista világrend berendezkedése ellen. Mihelyt azonban uralomra került a kereszténység önvédelmének ez a mozgalma: azonnal nagyszabású építkezésekbe kezdett maga is. Nyomorék kis testének végső erejét összeszedte, hogy a nagy rokon példáját követni tudja. Minden erejét építkezésekbe fektette nemcsak azért, mert az építkezéstől a munkanélküliség csökkenését várta, hanem legalább ugyanannyira azért is, hogy az építkezés lázából *láz ragadjon a tespedő osztrák közlekre*, az eredményekből *biztatás*, a munka örömeiből *munkakedv* szülessen. Ez a mozgalom a *Krüchen kreuz*-ot, a munkás keresztet választotta a maga jelképéül és tagadhatatlan, hogy ebben mély jelképesség lakozik.

Aligha lehet tehát tagadni, hogy a fejlődés lendületének lelkelete és az építkezés mű-

L. BURGER:

Világsiker:

Bölcsőre hulló fények és árnyak

Egy bábaasszony naplója.

Háromnyomatu művészi fedőlap. 340 oldal. Ára 90 lei.

Németül eddig 108 kiadás jelent meg.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

vei között folytonos kölcsönhatás dolgozik. Ez a kölcsönhatás abból áll, hogy az építkezés egyszer a fejlődési hullám csúcspontját jelenti, máskor azonban éppen ellenkezőleg a süllyedés völgyének mélypontját, ahonnan az építkezés varázsvesszejével akar kiemelkedni és a csúcsok felé elindulni az ember.

Nem egyszer olvastunk részletes hivatalos kormánykimutatásokat arról, hogy az elmúlt hosszú — idestova két évtizedes — korszak alatt hány templomot, hány népiskolát és középiskolát, hány falusi kulturházat emelt magának az itteni népkisebbségi magyarság, hány templomnak tornyába húzott fel új harangokat, hány romladozó paplaknak adott új, maradandó formát szegényedő népünk áldozatkészsége.

Készségesen megerősíthetjük ezeket az adatokat és kiegészíthetjük azzal, hogy talán még soha ilyen rövid és válságos korszak alatt a falusi áldozatkészség ily nagy és messze látható műveket nem alkotott. Alig van már valamire való magyar nemzetiségű falu, hol kulturház ne lenne, ahol pedig még nincs, ott már régen foglalkoznak a terével, ott a telek, vagy a faragott kő már megvan hozzá és csak idő kérdése, hogy felépüljön a kultúra szerény hajléka. Ha léteznék a társadalmi tudományokban az arányos osztásnak valamelyes művelete és így ezeket a népi erőfeszítéseket arányosítani lehetne a körülményekhez, melyek között végbemennek, egészen kétségtelenül kiderülne, hogy ez a mi népünk minden eddigi kulturális és társadalmi teljesítését felülmultra már azzal is, amit magára hagyatva,

minden állami és társadalmi segítség nélkül eddig alkotott.

Azt azonban nyugodtan kétségbe lehet vonni, hogy az alkotásoknak ez a lendülete erőinek feleslegéből, jólétekből, vagy éppen a csúcson állónak emléképítő vágyából fakadna. Ez a mi idestova két évtizedes építkezési vágyunk és igyekezetünk éppen ellenkezőleg abból az ösztönözéssel törekvésből táplálkozik, hogy az építés műszaki feladatai és anyagi problémái magukhoz öleljék a népkisebbségi nemzeti élet feladatait és problémáit, a lendület pedig, melyből az épület megszületett, csapjon át az elkészült iskola vagy templom falain és áraszsa el a tespedésbe roskadó lelkeket.

Ennek a mi építkezésünknek éppen úgy a mankó lehetne a jelképe, mint az osztrák újjászületésnek. Az erőfeszítés is azért történik, hogy túljussunk a holtpontra, hogy az épületekben önmagunkat, a magunk lelkét építsük meg s e köbe, melyet emelünk, sórdadásaink közben megkapaszkodhassunk.

Amikor a népeknek nem adatik mód, hogy a maguk képére és hasonlatosságára tör-

vényeket hozzanak, az alkotott törvények erejével pedig az életet formálják és az embert neveljék, az építkezés lesz a nemzeti megvalósulás és nevelés egyik legfőbb eszköze. A kőből, fából, betonból és vasból való építkezés épen úgy, mint az a másik, mely az emberi fogyasztás, termelés, együttélés és együttaladás megszervezésével, irányításával és csoportosításával teremt intézményeket, az intézmények segítségével pedig új és időtálló értékeket.

Ezért kell megépítenie minden városban is a kisebbségi magyar társadalomnak a maga Magyar Házát s követnie a példát, mit a falu egészséges ösztöne tizenkilencedik éve mutat. Ezért kell eljönnie annak az időnek is, amikor az itt élő egész másfélmillió magyarországi köbe fogja faragni és betonba fogja önteni a maga életének akaratát Trassylvánia szívében méltó és maradandó épület alakjában és ezt a népkisebbségi nemzeti hajlékot gazdasági és társadalmi intézmények szervezeteivel fogja körülbástyázni.

Kisebbségi helyzetben a legjobb politika — az építkezés.

Meghosszabbítják az adóvallomások benyújtásának határidejét

Bucuresti. Saját tud. Mint ismeretes, az egyenesadó törvény értelmében a szabadfoglalkozásúak, az ipari és kereskedelmi cégek január elsején meg kellett volna, hogy kezdjék az adóvallomások benyújtását, a részvénytársaságokkal együtt, mivel a benyújtás határideje február 1-én volt megállapítva. Mint-hogy a miniszter mindmáig nem fogantott ebben az irányban intézkedéseket, a *deklarációk benyújtási határidejét meg fogják hosszabbítani, valószínűleg március 1-ig.*

A lejárati határidő meghosszabbítását az a körülmény tette szükségessé, hogy a pénzügyminiszter munkába vette az egyenes adótörvény módosítását, a kisiparosok és kereskedők osztályozására vonatkozólag. A módosítás a

patenta fixa-t fizető osztályok számát 9-ről 14-re emeli fel és lényegesen megváltozik a törvényben előírt jövedelem-maximum is, úgy, hogy a patenta fixa -el nagyobb kiterjesztést nyer.

Megyesi Schwartz Antal dr.

Az isteni kegyelem Anyja

„Elmélkedések Szűz Mária kegyelmi életéről.”

Ára 90 lei és portó

Kapható: könyvosztályunknál

AZ EMLÉK

Irtta: JÁNOSSY MARGIT

Akkor, amikor az Egyetemi Tanács legelőőr megjelent nálunk, amikor a mérnökök jármogatták, mérlegelték a helyet, tudtuk, hogy nagyapám végredeleileg szigorúan meghagyott „El nem adható” birtoka mégis eléri sorsát.

A kedves otthon, az azt körülölelő hatalmas gyümölcsös és park, amely legszebb a városban ritka, exotikus virágaival, cserjéivel, amelyeket nagyapám, a „házsongárdi remete” (Jókai nevezte így) még külföldi barangolásából hozott haza és ápolt, kisajátításra kerül. Ő nem dobra! Ott nem tartottunk. De odafentről úgy rendeltek, hogy szépséges városunknak új, botanikus kertre van szüksége.

Igy bizonyos területet kiszemelt az állam s ennek legfontosabbja, úgyszólván szíve, vejeje, a mi kertünk volt s így kénytelen, kellen el kellett fogadjuk a felajánlott busás, de nekünk mégis keserves összeget s egyeszedőre reá. — melyre fekete betűkkel rovdott 1914. — ott kellett hagynunk a kedves meg-hitt falakat. A boltíves szobákat, mélyöblű kosaras ablakaikkal, az apró, rejtett almáriomokat a faiban, amelyekből szárított rózsalevél és levendula illat áradt, a gyönyörű kertet, a halastavat, a rejtelmesen zúgó fenyőket, mindent, ami szép volt, s amikkel az én bohó, lepkehajszoló gyermekkorom összeölekezett.

Igen, tudtuk, hogyha innen eltoloncol bennünket a muszáj, akkor a pénz mellett is vége az aranjuasi szép napoknak! Már nem tobzódhatunk virágban, madárdalban, gyümölcsben s nem hallhatjuk reggel a rigót, amely olyan édesen fújta, amikor a nagy, nyitott teraszon, — amelyre reáhajlott a családi almafadúsan rakott ága — reggeliztünk, ülve az

aranylós méz, a jó bivalytejes kávé és hamvas gyümölcs mellett...

Még a háború küszöbén voltunk, de amint nőtt, dagadt a szörnyű, véres ár, egyre szegényebbek lettünk. A pénz elment hadikölcsönbe, a többi a bankban devalválódott, mintahogy devalválódott a mi egész, régi életünk. A ki-enc szobából két szerény szobácska lett, a perzsákat elvitte a zsidó, apránként az ezüstöt, a szép Barabás-képeket, metszeteket is. Lassan megszoktuk, hogy nem éppen életszükséglet az ezüsttel terített asztal, a selyemtapintású damaszt, a fehérkeztűs felszolgáló inas. Már csak néhány érdekes antikbútorunk maradt s néhány értékes metszet a falon. A Nemzet nap-számossal. Nagyapám szeretett művészei, sorban, Felekyné Miklós, Felekyné Munkácsy Flóra, Szigligeti, Szerdahelyi Kálmán magyaros mentében. Lendvay mint Bánk-bán, Egressy Gábor, Prielle Cornelia, a szép De Caux Mimi. Gyönyörű pasztelben nem hiányzott Déryné, sem Bulyovszky Lilla. Fancsy Ilka végezte a sort, középtűt Rachel, Rachel, aki majdnem elevennek tűnt abban a keskeny, kopott aranyozású rámbában, görög peplonnal törekeny alakján, kettéválasztott, igazi rachel hajviseletben 1851-ben, halála előtt néhány esztendővel nagyapámnak dedikálva, akivel kedves leveleket váltogatott... Rachel... Ő, hogy szerettem ezt a képet! S a többi! Soha nem felejttem el, amikor utolsó értékeink, közöttük e művészek képei is, az öreg műkereskedőhöz jutottak. — napokig sírva jártam-keltem, nézve a lekopasztott, meztelen falakat. Most már valóban szegényekké lettünk. Mindenben megfogytunk, összezsugorodtunk, mint Balzac mester számárbőre. Am ha szegények lettünk is, emlékeink gazdagon buzogtak fel a lelkünk-ből. Azok nem tudtak megcsendesedni. Az enyém különösen nem, mert messze, igen messze lökött a sors. Örök nosztalgiaival hazavágytam, látni még egyszer drága városomat,

a házsongárdi temetőt, a Hóját s a régi kertünket...

Es mikor megadatott, hogy eljuthattam haza... mentem, mendegéltem, keresve, váltig áhítva legalább egy talpalatnyi helyet, amelyen megállhatok.

Átmegek a folyó hídján, a régi téren és... ejnye, ejnye, mi van ott? Fülembé bábeli hangzavar, kiabálás hasít. Ahá, tudom már! Tudom, mi van ott. A „zsbogó”. Az ószer... Hatalmas térség ez s ami elképzelhető ócskaság, lim-lom, ferdesarkú csizma, az itt talál gazdát.

Míntha a világ szegénysége ülne az utca macskaköveire, kinyújtva szennyes tenyerét: Jöjjetek, van itt minden, ami megtoldja szegénységeketek.

Valami megnevezhetetlen kényszer arra sodor, a rossz csuprok, születte bútorok, kesz-hedt, papucok, penészes felöltők felé.

— Csak egy lei, könyörgöm, csak egy lei az ára... — hallik.

Lehajlok, felemelek a poros halomból egy bőrbe kötött, kicsiny könyvet. Felütöm s szinte mellbevág a meglepetés: Körner Zrínyijének fordítása, amellyel annakidején megnyitották a kolozsvári Nemzeti Színházat.

— Mennyibe kerül ez a könyvecske? — kérdelem.

— Az? Ha meg tetszik venni, azt a porcellántálacska, akkor megszámlálom két leibe — mondja az asszony mohón.

Bár nincs szükségem a porcellántálacs-kára, felemeltem. Fenekén „Limoge France” s a horgony. Márkás porcellán.

— Van nekem még egy pár ócska képem is, készséggel megmutatnám, ha érdekli. A szomszédnőm fia mondá, hogy híres komédiá-sak valának egyszer... A kisasszony talán jobban érti. — Ezzel az asszony belenyúl a háta mögött levő hatalmas ládába és kiemel belőle két képet.

Japán hivatalos támogatást kér a Vatikántól a távolkeleti bolsevizmus ellen

Párizsból jelentik: Az *Oeuvre* római és berlini jelentése szerint a japán kormány a Vatikántól hivatalos támogatást kér a bolsevizmus ellen a Távol-Keleten folytatott küzdelemhez. A lap szerint a közeljövőben Japánban nemzetközi katolikus értekezlet ül össze és azon japán részről javasolni fogják, hogy küldjenek ki bizottságot a keletázsiai bolsevizmus elleni küzdelem közös megszervezésére. A küzdelem irányítását a japán katolikusokra bízzák.

Hír szerint az olasz kormány támogatja a japán törekvéseket és a Vatikánnal közbenjár, hogy Japánra Kelet-Ázsiában, mintegy civilizáló és bolsevistaellenes küldetést ruházzanak.

A danzigi kérdés a Népszövetség tanácsülésén Német—lengyel megegyezés jött létre

Genfből jelentik: A csütörtökön kezdődő népszövetségi tanácsülésen a siriái török kisebbség ügyén kívül az is szóba került, hogy Danzig szabad városállam fölött megmaradjon-e a Népszövetség ellenőrzése. A kérdés megoldását a mult tanácsülésen Lengyelországra bízták. Németország és Lengyelország között meg is indultak a tárgyalások, s a felek közt olyan irányban kezdett kialakulni a megállapodás, hogy meg kell szüntetni a népszövetségi ellenőrzést Danzig belügyeire nézve s csak a lengyel népkisebbség érdekében való hatáskörre legyen népszövetségi biztos Danzigban. Ujabb varsói jelentés szerint a német-lengyel tárgyalások megegyezésre vezettek. Beck, lengyel külügyminiszter javaslatára Németország és Lengyelország közösen Axel dán herceg danzigi népszövetségi főbiztossá való kinevezését fogják ajánlani a Népszövetségnek. A két ország megegyezése teljesen elsimította a Danzig körül felmerült ellentéteket.

Valósággal megdermedve nézem... Mi ez? Káprázik a szemem?

Az asszony kezében a poros, légyjárt, fakult aranykeretben gyermekkoromból jólismert arc mosolyog felém; alatt a dedikáció: „Szeregett Józsi barátomnak, megemlékezésül Egressy Gábor”. A másik Lendvay Márton, Bánk-bán kosztiójában, szintén dedikációval, nagyapámnak. A mi régi kincseinkből íme kétfő... és itt...

Remegve veszem kezembe, szemem áhítattal simogatja meg a vöröstre fakult aranykeretet és elfulladva kérdem:

— Hogy kerülnek ezek magához? Van még ilyen képe több is?

— Tán akad odafenn, a hiuban, — mondja kissé felénkülve — még az apám műkereskedéséből valók; tönkrementünk — teszi hozzá egy kis sóhajjal — s ezek a képek itt, bár gyakorta kicicpekedek velük, senkinek sem kellenek...

Öt lei volt az áruk... Öt lei... Az asszony kezébe nyomtam egy húszleies pénzdarabot.

— Instállok, aprót, mert nem tudok ebből a nagy pénzből visszaadni — mondja szinte kétségbeesetten, mint aki fél, hogy elszalasztja az üzletet.

— Csak tartsa meg mindet — válaszoltam a sírától fojtogatva.

A két péket, azonmód, porosan, pókhálósan — a körülöttem bámulók mosolya közben — fogtam a hónom alá... Szememben el nem sírt könnyek égtek... Ugy éreztem hirtelen, amikor megindultam, mintha nemcsak a gyermekkorom kocogna velem itt, az ószer girbe-gurba macskakövein, e vásári zürzavarban, hanem a jelen is.

Igy hát ők is hosszú utat futottak be, akár csak én és mi, mindannyian, akik kikerültünk lassan a város végére, a zsidóóra...

Biztos recept megszépülésre... garanciával!



Vásároljon egy doboz, 3 darab Cadum szappant

Használjon egyet. Mintegy egy hónapig tart. Ha az első szappan használata után nincs meg az abszolút biztossága, hogy bőre finomabb lett, szebb, arc-bőre bársonyosabb, küldje vissza a használt szappan csomagolását a másik két nem használt szappannal együtt a Cadum irodának, București, Str. Sf. Ionică 8.



Visszatérítik önnek a teljes kiadott összeget.

Cadum Szappan 20 lei darabja

Garantáljuk teljes megelégedését

Roosevelt elnök új eskütétele

Beiktató beszédében fogadalmat tett, hogy a szegényekért megkezdett munkáját tovább folytatja

Washingtonból jelentik: Roosevelt, Amerika másodikban megválasztott elnöke, szerdán délután tette le a hivatali esküt és mondotta el elnöki program-nyilatkozatát. A hagyományos ünnepélyességgel lefolyt eskütétel déli 12 óra 23 perckor hangzott el. Miután Roosevelt első elnöki megbízatása 12 órakor lejárt, jogilag az Egyesült Államoknak 23 perccel kevesebb volt elnöke.

Az eskütétel alatt a közönség soraiban jelen volt az elnök 86 éves édesanyja és ott voltak gyermekei és unokái is.

Roosevelt elnök programnyilatkozatát azal kezdte, hogy ki akarja irtani az Egyesült Államokból az igazságtalanság uralmát, mert ez az oka annak, hogy a nagy bőség ellenére mégis olyan nagy az Egyesült Államokban a nyomorúság.

— Ki akarom terjeszteni — mondotta az elnök — az állam gondoskodását minden amerikai polgárra. Uj és az eddiginél tartósabb épületet akarok a régi alapokon a jövő nemzedék nagyobb boldogulása érdekében. Sokan vannak, akik nélkülöznek még azt is, amit az élet fenntartásának szükségessége követel. Nem az a mi munkánk, hogy szaporítsuk azoknak a vagyonát, akik duslakodnak az élet minden javában, hanem az, hogy gondjainkba vegyük azokat, akiknek mindezekből nagyon kevés jutott. Ezen az uton haladtunk eddig is és nem fogunk megállani ezen az uton a jövőben sem.

Roosevelt elnök a következő szavakkal fejezte be program-nyilatkozatát:

— Most, amikor hivatalos eskümet leteszem, ünnepélyes kötelezettséget vállalok, hogy tovább vezetem az Egyesült Államok népét azon az uton, amelyen elindultam.

Arita japán külügyminiszter beszélt a kommunizmus elleni nemzetközi összefogásról

Magyarázat a japán-német egyezményről. — Barátság-talan tények Szovjet-Oroszországból Japán ellen

Tokióból jelentik: Arita, japán külügyminiszter a képviselőházban beszédet mondott. Ennek során hangzott, hogy politikájának legfőbb célja, hogy visszaállítsa a rendet és nyugalmat Kelet-Ázsiában, hozzájáruljon a világ békéjéhez és az emberiség jólétének a nemzetközi igazság fenntartása által való előmozdításához.

A német-japán egyezményről szólva a külügyminiszter megállapította, hogy azt még a nemzetközi helyzet rosszabbodása előtt kötötték, bár már akkor is bizonytalan volt a helyzet a Komintern tevékenysége folytán. Az egyezmény célja az, hogy lehetővé tegye a közös védekezést a kommunisták tevékenysége ellen, amely éppen olyan összeegyeztethetetlen japán politikájával, mint emberi méltóságával.

Emlékeztetett a külügyminiszter arra, hogy a kommunisták 1935 nyarán tartott nagygyűlésén nyíltan megállapították, hogy a jövő hadműveletek színtere főleg Japán és Németország lesz.

A kommunisták ugyanakkor elfogadták a néparcvonalak alakítására épített haditervet. A kommunisták Kinában is nagy tevékenységet fejtenek ki. Japánnak éppen ezért teljes erejével védekeznie kell, még pedig a nemzeti érdekek és a keletázsiai egyensúly helyreállításával. Minthogy a kommunizmusnak a földkerekségen mindenütt vannak szervei, az ellen való védekezésnek is nemzetközinek kell lennie. Japán örülne, ha a német-japán egyezményhez hasonló megállapodást köthetne minden országgal, mely hasonló célokat követ. Ezt a célt kivéve, Japán nincs kötve az egyezmény által s annak megkötése semmiben sem befolyásolja Japán politikáját, mely arra tö-

rekszik, hogy baráti kapcsolatokat teremtsen minden állammal az egyetemes összhang és egyetértés szellemében.

ELZÁRTÁK A MANDZSU HATÁR FELÉ AZ OROSZ ÁLLOMÁSOKAT

Chabarovskból jelentik: A szovjet hatóságok szerdán elzárták a mandzsu határ felé eső Gradikov és Progranicsnaja határállomásokat. Az intézkedést azzal indokolják, hogy az utóbbi napokban a mandzsu határőrség több ízben megtámadta a vasútvonal orosz alkalmazottait. A két határállomás elzárásával 30 órával hosszabbodott meg a Japán felé vezető utazás, amelyet most csak Vladivosztok felé lehet lebonyolítani.

A VLADIVOSZTOKI OROSZ TITKOS RENDŐRSÉG FÖLTARTÓZTATOTT EGY JAPAN HAJÓT

Tokióból jelentik: A szovjet titkos rendőrség Vladivosztokban föltartóztatott egy japán hajót és megakadályozta, hogy a hajó parancsnoksága érintkezésbe lépjen a japán konzulátussal. A szovjet hatóságok elkobozták a japán hajó vezetőségének diplomáciai iratait. Valószínű, hogy a japán kormány tiltakozó lépést tesz ez ügyben a szovjet kormánytól.

Kühár Flóris:

Barlangok, sírok, kupolák

Ara 40 lei és portó.

Tanulmányok és utijegyzetek.

Kapható könyvesboltjainkban.

EMBEREK ÉS TÁJAK

A japán szellem válsága

Ira: Kotaro Tanaka, a Tókiói Császári Egyetem tanára

Tokió, január hó

Japánban a szellemi élet ma komoly válságon megy keresztül. Még csak el sem tudjuk képzelni, milyen irányzat fog a jövőben győzedelmeskedni.

Az 1861-iki politikai reform következtében a nyugati civilizáció előzönlötte az egész politikát, gazdasági, tudományos és technikai életet; ezen a téren egy félszázad alatt csodálatos fejlődést valósított meg. Japán ma már csaknem egy szinten áll a többi nagyhatalommal. Az ország gazdasági berendezése szinte egyenlő az európai államokéval és tegyük hozzá, az ebből a berendezésből folyó nehézségek is ugyanazok.

A négyféle japán erkölcs

Ami a szellemi életet illeti, annak Japánban négyféle erkölcsi rendszer szolgál alapjául:

1. A *sintoista erkölcs*, melynek tartalma igen bizonytalan; főbb elemei az ősök és a történelmi nagyjainak tisztelete, a lelki élet békeje, a teremtett világ csodálata és az ember pantheisztikus egyesülése a természettel.

2. Az egyes szekták szerint változó *budd-*

hista erkölcs, melynek főelveit az anyagi élet-től való elvonatkozás, a belső béke, a felebaráti és a teremtett dolgok szeretete képezik.

3. A kizárólag politikai tartalommal rendelkező *Confuciusi erkölcs*, mely a fejedelemségek az alattvalók iránti szeretetét, a szerénységet és az igazságosságot írja elő, míg a népek a szülők tiszteletét hirdeti, mint az összes többi erények kútforrását.

4. Az előbbiekkal szoros kapcsolatban lévő s a hűbéri korszakban kifejlődött és megerősödött *tradicionális erkölcs*, melynek lényege a földesúr iránti hűségből kifolyólag egy szélsőséges felelősségérzet, mely egy hiba miatt képes az öngyilkosságba kergetni — s azonkívül a sztoikus egyszerű életideál.

Szükséges lesz itt néhány észrevételt tennem a különösen amerikai misszionáriusok által behozott protestantizmus hatásáról japán szellemi életében. Az 1935. évi statisztika szerint, figyelmen kívül hagyva a gyarmatokat, az összes szektákat összevéve 216.636 protestáns volt Japánban, míg katolikus ugyanakkor csak 91.563. Nem hallgathatom el a protestantizmusnak egy jó hatását: a hagyományos formalisztikus erkölcs helyébe az egyéni lelkiismeret iránti érzéket állította.

A nacionalizmus előretörése

A világháború utáni nagy gazdasági és társadalmi átalakulás marxista befolyásnak vetette alá az értelmiségi rétegeket. A régi hagyományos erkölcsi elégedetlenség ifjúság szintje szükségyszerűleg fordult a marxizmus felé. Már ez utóbbi irányzat az elmúlt 5 év alatt különösen a nacionalizmus következtében, lényegesen vesztett erejéből, még mindig van igen sok népszerű folyóiratunk, melyek teljesen marxista eszmekörben élnek.

Az újabban igen megerősödött nacionalizmus különösen a politikai életben érvényesül; indokoltá teszi ezt a marxizmus internacionalizmussal és a múlt század szabadelvű individualizmusával szemben érzett reakció s a gyűlölet a

kapitalista rendszer s a romlott pártélet ellen; de a szélsőséges nacionalistáknak nincs világos képük sem az állam és a társadalom tulajdonképpeni céljairól, sem a célok megvalósítására alkalmas eszközökről. Nacionalizmusuk így kimerül az állam erejének s a jelenlegi kormányrendszer bomlasztó tevékenységének a kultuszában.

Meggyőződésem, hogy Japánt jelenlegi válságából egyedül a katolicizmus mentheti meg.

Sajnos, ezt az igazságot Japánban még nem értik át annyira, mint másutt. A japán nép nem ismeri jól a katolicizmust, s azt hiszi, hogy annak egyes elemei összeütköznek a hazaszeretettel. A tévedés onnan ered, hogy míg a katolicizmus szerint minden tekintély az egyetlen teremtő Istentől származik, addig a japán nacionalista felfogás értelmében a fejedelmet és őseit istenségeknek kell tekinteni. Bár az alkotmány 28-ik cikkelye szabad vallásgyakorlatot biztosít, állandóan összeütközés van a sintoista és a többi vallások között. A japán kormány szerint ugyanis a sintoizmus, mivel egyszerűen az ősök tiszteletét hirdeti, nem külön vallás, hanem minden vallás felett áll s a birodalom összes alattvalóira kötelező. A valóságban azonban a sintoizmus hívei is, lévén külön istentiszteletük, vallásnak és nem általános irányelvnek tartják a magukét s így aztán kollízióba kerülnek más vallásokkal, különösen a katolicizmussal, mely csak egyetlen Istent ismer el. A nép pedig, mely a vallás lényegét nem ismeri fel, úgy vélekedik, hogy a katolikusok nem jó hazafiak.

A katolicizmus sokatigérő jövője Japánban

Végül lássuk a protestánsok magatartását a katolikus egyházzal szemben. A japán protestánsokat jellemzi, hogy a katolicizmusról szinte semmit sem tudnak. A protestantizmust Japánban amerikai misszionáriusok honosították meg s különös módon a katolicizmussal nincs ellenlábás viszonyban. A japán protestánsok hosszú ideig nem a katolikusok, hanem egyedül a sintoisták, buddhisták és Confucianusok ellen protestáltak.

Végeredményben úgy látom, hogy a katolicizmus Japánban még sok nehézséggel fog találkozni, de a japán szellemi élet mai válságát egyedül ő fogja tudni megoldani, mert utat fog mutatni a marxista-kommunizmus és a vak nacionalizmus szélsőségei között. Az értelmiség lassan tudatára ébred ennek az igazságnak, merem állítani hogy Japánban a katolicizmus sokat ígérő jövő előtt áll.

Merényletet követtek el Stalin ellen

Londonból jelentik: A Moszkvából érkező legújabb jelentések szerint a szovjetfőváros a magasfeszültség lázában van. A szombaton megkezdődő monstre politikai összeesküvésű bűnper izgalmai mellett további izgalmakat idéztek elő azok a hírek, amelyek tudni vélték, hogy Sztalin ellen újabb merényletet kíséreltek meg. A hírek úgy szólnak, hogy a diktátor volt titkára dolgozószobájában rálőtt és súlyosan megsebezte. Sztalin állapota állítólag igen súlyos.

A merénylet hírére hivatalosan megcáfolták, ennek a cáfolatnak azonban nem hisznek. Feltűnőnek tartják ugyanis, hogy Sztalin nem vett részt a kedden délelőtt megtartott katonai diszszemlén, amelyen bemutatták a Leninről elnevezett és most felállított új gépesített zászlóaljokat. A diszszemlét napokkal előbb beharangozták s ezért általános feltűnést keltett, hogy Sztalin a diszszemléről távolmaradt. Feltűnőnek találták azt is, hogy Blücher tábornagy, a távolkeleti orosz haderők legfőbb parancsnoka és Vorosilov hadügyi népbiztos a Kzembba visszavonultak. Blücher repülőgépen érkezett Moszkvába Leningradból.

Az általános nyugtalanságot fokozza, hogy újból tömegesen tartóztatnak le a GPU emberei vezető kommunista személyiségeket. A tartóztatott funkcionáriusok nevét titokban tartják, csak Bucharin letartóztatásáról adtak ki hivatalos közleményt.

Eletjelt adtak a dzsungelben lezuhant repülőgép utasai

Mexikó Cityből jelentik: Még január 11-én a dzsungelben szerencsétlenül járt egy utasszállító repülőgép. A gép viharba került és lezuhant.

Tizenkét utas volt a repülőgépen, közöttük ismert filmrendezők, színészek és színésznők is.

A szerencsétlenül jártak életéről már lemondtak, most azonban a dzsungelbe kiküldött mentőexpedíció első jelentésében annak a véleményének ad kifejezést, hogy

a szerencsétlenül jártak esetleg életben vannak.

A jelentés ugyanis megemlékezik arról, hogy

dzsungelben tüzet és füstöt láttak és ebből arra következtetnek, hogy a szerencsétlenül jártak ily módon akartak életjelt adni magukról.

A mentőexpedíció fokozott erővel folytatja a kutatást.

A nyomorúság fővárosa: Moszkva!

Roland Dorgelés, a neves francia író, a Goncourt akadémia tagja, most nagy külföldi úton van és benyomásairól az *Intransigeant* hasábjain számol be. Az orosz fővárosról szóló cikkét így kezdi: „Moszkva... Első benyomás: a nyomorúság. Komor és piszkos nyomorúság, amely egyformára koptatja az embereket, hogy egyenlőkké legyenek. Első szíu: a szürke. Az ég, a ruhák, az út, a házak; mind egy színű... Nincs többé kalap, csak sapka. A munkások sapkája, a tisztviselők sapkája. És ezek nem hasonlítanak egymásra. Ha az ellenző új, a többi koptott. Lam, lám... És az egyenlőség? Nem vártam fényűzést, de ez a lekopottság megdöbbentett... Igaz, Párizsban, vagy Londonban, vagy Rómában, vagy Berlinben is találkozik az ember ezekkel a meggornyedt hátakkal, ugyanezekkel a szennyes alakokkal. De csak az ingyenlevés osztogató konyhákban és az éjjeli menedékhelyen. Itt a népesség zömét teszik...”

Értékes lelkikönyvek:

Müller Lajos S. J.: A JÓ ISTEN.
Isten végtelen irgalmáról irt értékes, színes, felemelő és gyakorlati munka Ára 70 lei

Müller Lajos S. J.: ISTEN KEZÉBEN
Az Isten akaratára hagyatkozás művészetére tanít az élet minden változatában Ára 120 lei

Csávossy S. J.: EGYÜTT A MESTERREL
A Jézus Szíve-tisztelet szellemében feldolgozott lelkigyakorlatos témák. Lelkigyakorlatra, napi elmélkedésekre is elsőrendű Ára 110 lei

Csávossy: A NAGY KIRÁLY NYOMDOKAIN
A lelkigyakorlatok II. hetének anyaga, teljesen kidolgozott elmélkedésekben. Napi elmélkedésekre is igen kitűnő Ára 235 lei

Dr. Schmiéd Béla: LEKÉT AZ ÉLETBEI
Lelkigyakorlatos témák megkapó, mesteri feldolgozása, modern példákban Ára 110 lei

Blázovich Jákó O. S. B.: A LEGFÁJÓBB VÁLSÁG
A modern család válságáról bravuros ügyességgel, értékes, finom, az intelligenciának szánt munka Ára 60 lei

Wagner: A NAGY KIRÁLY KATONÁI
Szentül élt világi fiatal emberek mély lelkeséget sugárzó életrajza Ára 60 lei

Kaphatók: a Magyar Lapok könyvosztályánál.

Madridot északkelet felől is ostromolni kezdték a nemzetiek

A Malaga elleni támadás megakadt. — Az anarchisták és a külföldi vörösek dúlásai a baszk tartományban

Madridból jelentik: A nemzeti csapatok Madridtól északkeletre szerdán újabb és újabb támadásba kezdtek. A főváros előtt lévő úgynevezett Angyaldombért, mely Madridnak egyik igen fontos pontja, szerdán igen súlyos harcok folytak, míg végre a magaslat a nemzetiek kezébe került. A vörös miliciának néhány órára sikerült visszafoglalnia a dombot, de rövid és elkeseredett ellentámadás után kénytelen volt hátrábbfekvő állásokba visszavonulni és a magaslatot átengedni. Mindkét fél igen súlyos veszteségeket szenvedett.

Gibraltári jelentés szerint *Llano* tábornok Malaga elleni támadása megakadt. A vörös kormánycsapatok megerősített állásaikból dacos és erős ellenállást fejtenek ki.

A Havas Spanyolországba küldött tudósítójának jelentése szerint nem felel meg a valószínűségnek az a hír, hogy a vörös csapatok Madridtól délnyugatra, a Cerro de Los Angeles el-foglalták volna.

Az *Echo de Paris* bilbaói jelentése szerint a baszk kormány el akarja távolítani Asturiából és Santanderből az anarchistákat és az idegen nemzetiségű vöröseket. Ezeknek a műve volt ugyanis a túszok és foglyok le-mészárlása. A baszk igazságügyi miniszter aki nem volt képes megakadályozni a 250 túsz legyilkolását, lemondott állásáról.

PORTUGÁLIA NEM ENGED A SAJÁT TERÜLETÉN KÜLFÖLDI ELLEN-ÖRZÉST.

Londonból jelentik: A portugál kormány „jegyzéket juttatott” el a lisszaboni anzó nagykövethoz és ebben arra kérte az angol külügyi hivatalt, hogy tájékoztassa a semlegességi bizottság elnökét az ellenőrzési tervvel kapcsolatban tett ellenvetéseiről. E szerint a portugál kormány önmaga akar ellenőrzést gyakorolni a saját területén és már eleve elutasít minden olyan tervet, vagy javaslatot, mely idegen hatalmak kiküldöttjeire bízna az ellenőrzést Portugália területén.

Angol körökben a portugál kormány elutasító magatartása ellenére remélik, hogy az ellenőrzési tervet mégis megvalósíthatják, s ahhoz utóbb majd a portugál kormány is csatlakozik.

ÚJABB OROSZ HAJÓRAKOMÁNY ÉRKEZETT KATALÓNIABA.

A barcelonai kikötőbe szerdán egy szovjet gőzös érkezett 2100 tonna rakománnyal. A gőzöst *Companis* katalán köztársasági elnök személyesen fogadta a kikötőben.

HAZAKÜLTÖZTETIK A FRANCIA ÜNKENTESEKET.

Párizsból jelentik: A kamara pénzügyi bi-

zottsága *Archembaud* előadó ismertetése után 10 millió frankot szavazott meg a Spanyolországban élő franciák hazaköltözésének költségére.

Madridban a szovjet tisztjei és katonái ember- vadászatot űznek

Francia kommunisták keserű tapasztalatai a spanyol vörös hadseregben. A valenciai kormány nem költözik Barcelonába

Párizsból jelentik: Négy kommunista a „*Jour*” hasábjain beszámol azokról a keserű tapasztalatokról, amelyeket a spanyol vöröshadseregben szereztek. Elmondják, hogy kiábrándulva és megtörtén tértek vissza Franciaországba, hogy egyszersmindenkorra hátat fordítsanak a kommunista eszméknek. Ami Madridban folyik, — ugymond, — nem háboru, hanem membervadászat. Madrid utcáin minde-

Fehér pezeta és vörös pezeta a párizsi tőzsdén. A spanyol nemzeti kormány pénzjegyeit kétszer annyira értékelik a franciák mint a vörös kormányét

Párizsból jelentik: Néhány nap óta a párizsi börzén új értékkel kereskednek a „fehér pezeta”-val. Így nevezik a burgosi spanyol nemzeti kormány pénzjegyeit, míg a valenciai kormány pénzének „vörös pezeta” a neve. Mindkét esetben a spanyol nemzeti bank pénzjegyeiről van szó azzal a különbséggel, hogy a fehér pezeta jegyeit a nemzeti kormány lebélyegeztette. Franco tábornok múlt évi november 13-iki rendelete szerint Spanyolország nemzeti feleiben csak ezek a lebélyezett bankjegyek az érvényesek. A valenciai kormány területén viszont a spanyol bankjegyek lebélyezetlenek. Érdekes megfigyelni, hogy a két-

VÉGSŐKIG VÉDELMEZIK VALENCIÁT.

Párizsból jelentik: A *Matin* szerint a valenciai spanyol kormány tagjainak többsége hosszas tanácskozás után csatlakozott *Prietó* miniszter véleményéhez, aki ellenzi, hogy a kormányt Barcelonába helyezték át. A kormány kimondotta, hogy Valenciát a végsőkig kell védelmezni. Már is elrendelték a város sürgős megerősítését, s az előmunkálatok irányítását három szovjet szakértőre bízták.

SEGÍTSÉGGÜLDÉS MALAGABA.

Rabatból jelentik: A tetuáni rádió szerint a valenciai kormány erősítéseket akar Malagába küldeni. E célból a milícia több zászlóaljja hajóra száll s egy repülőraj és egy tengeralattjáró kíséretében, orosz tisztek vezetésével, Malagába indul.

nütt hemzsegnek a szovjet tisztjei és katonái. Jól tudják a milicisták, hogy hátulról szovjet-pisztolyt szegeznek rájuk és azokat kiméltel-nül reájuk sűtik, ha hátrálni próbálnak. Elmondják még a kommunisták, hogy a madridi kormány rutul becsapta őket. A francia kommunisták vezetője, *Martin* nem is mer már Madridba menni, mert attól fél, hogy rászédelt hívei lelővik.

féle pezeta között milyen értékelési verseny folyik. Kezdetbeli és elég erős ingadozások után ma a fehér pezeta árfolyama az, hogy 150 francia frankot adnak 100 fehér pezetért. Viszont 100 vörös pezetért a párizsi tőzsdén csak 80 francia frankot fizetnek. Tehát a vörös kormány hiába tartja a nemzeti bank aranyfedezetét a maga kezében, pénzt mégis csak felére értékeli a legszomszédosabban érdeklő francia tőzsde. Ezt az értékelést úgy lehet tekinteni, mint az üzleti számítások előrelátását, mely Spanyolországban 2:1 arányban veszi biztosra Franco tábornok győzelmét a vörösek fölött.

Tardieu vezércikke Németországról

A francia [jobboldal] vezére szerint a birodalom beavatkozásától függ Európa békéje

Budapestről jelentik: A *Pesti Napló* csü-törtöki számában *Tardieu*, volt francia miniszterelnök vezércikket ír *A spanyol válság* címmel. *Tardieu* ugyan saját elhatározásából kimaradt a parlamentből, azonban tulajdonképpen mégis ő a jobboldal igazi vezére. Cikkében a következőket írja:

— Az orosz kommunisták már 20 év előtt hozzákezdtek *Trotszkij* útmutatásai alapján

Spanyolország bolsevizálásához. Anglia és Franciaország törekvése most az, hogy a spanyol polgárháborút Spanyolország területére korlátozzák. A Blum-kormány néhány kormánytámogató kommunista kedvéért tett engedmény ellenére is megmarad a benemavatkozás elve mellett. A benemavatkozás elvének gyakorlati megvalósításánál igen sok kívánnivaló mutatkozik. A Népszövetségről szokás szerint kiderült, hogy teljesen tehetetlen. Kitől függ a jövő? Németországtól és egyedül csak Németországtól! Döntően fontos lenne egész Európa számára tudni, hogy

vajjon Németország mikor látja elérkezettnek az időt a cselekvésre? Talán most? Erre lehetne következtetni

sajtója hangjából, pénzügyi politikájából, négyévi szakadatlan sikorsorozata feletti jogos büszkeségéből és végül abból is, hogy Németországnak létérdeke, hogy ne várja be az angol felfegyverkezés befejezését. Ennek ellentmond viszont az, hogy a német hadseregnek még másfél évre van szüksége a teljes fölfegyverkezéshez, továbbá, hogy a német vezérkar jelenleg ellenzi a háborút és az életmezési helyzet is igen rossz. Ha Németország tényleg háborút akar, csak az készíthetné megfontolásra, ha azt látná, hogy Olaszország, Franciaország és Anglia közösen el van tükélve a béke megóvására. Sajnos, az utóbbi hónapok eseményei ennek az egységnek a lehetőségét meglehetősen meggyengítették. Lehetséges azonban, hogy mégis létrejön London, Párizs és Róma egysége és ez ismét biztosítani fogja a békét. Ezért nincs ok arra, hogy elveszít-sük hidegvérünket



Légbomba pusztítása a spanyolországi Oviedóban.

A spanyol ferencesek áldozatai

A katolicizmus megdöbbentő veszteségei az égő Spanyolországban. — Templom- és kolostordúló vörös martalócok rémtettei

Több cikkben beszámoltunk már azokról a megdöbbentő s szinte példátlanul álló veszteségekről, amelyek a spanyol katolicizmust értek és érik nap, mint nap, abban a pokoli vörös viharban, amely Spanyolország testét szaggatja. A spanyol ferencesek veszteséglistáját is közöltük már, ez a cikk azonban teljesen megbízható adatok alapján összefoglaló képet ad a katolicizmus megdöbbentő veszteségeiről.

Berlin, január hó.

A spanyol ferencesek nyolc rendtartományban teljesítették magasztos hivatásukat. A rend hivatalos lapjának (Acta Ord. Min. 1936 jan.) statisztikai jelentése szerint a nyolc

rendtartományban (nem számítva ide a külföldön és missziókban működő pátereket) a páterek száma 870. A klérikus- és laikustestvérek száma ennél valamivel több. Az áldozópapok a lelkipásztori életen kívül több iskolát, gimnáziumot is vezettek. Igen nagy tevékenységet fejtettek ki a III. rend vezetése által. A nyolc tartományban a világi terciáriusok száma 308.630. A napilapokból emlékszünk Alcazar egyik legnagyobb hőse, S. Diego százas nevére, akit Frejo kapitány ezen néhány szóban jellemzett: „S. Diego valóságos szent”. Mikor a százados megintervjuválták, e szavakkal felelt: „En katolikus és Szent Ferenc III. rendjének tagja vagyok”, s mint ilyen, úgy véli, hogy Isten gyarló eszközeként csak kötelességét teljesítette...

Öt ferences tartományt teljesen megsemmisítettek a vörös martalócok

A nyolc rendtartomány közül csak a compostellai Szent Jakab tartomány került el a kommunizmus dúlásait, két másik tartomány pedig részben. Öt tartomány azonban úgyszólván teljesen megsemmisült. Miután a kommunizmus az ország egy részét még hatalmukban tartják, kimerítő jelentést nem közölhetünk még az áldozatokról. Az eddig ismert hiteles adatok nyomán az „Osservatore Romano” legutóbbi száma hosszú cikkben emlékezik meg a spanyol ferencesek áldozatairól. A következőkben az Osservatore Romano nyomán közöljük a lényegesebb adatokat.

A katalán rendtartományban a vörösök elpusztították a *vichi* újoncházat, a kolostor nyomdájával együtt. A kolostor tagjairól ezideig nincs még híradás. Elpusztult *Berga*, a hittudományi iskola kolostora. Itt a kommunisták meggyilkoltak három pátert, három teológust és egy laikustestvért. Az egyik áldozat, P. Francesco, a római Antonianum egyetemen csak a múlt évben aratott feltűnést értekes doktorátusi disszertációjával. *Balaguer*ben a szeráfikus kollégium kolostorát a vörösök teljesen kirabolták. Itt 9 páter és 5 laikustestvér halt meg hitéért. Köztük P. Gabriel József, a volt tartományfőnök. Az *alcatalai* kolostor mind a 6 tagját Castellonba hurcolták, ahol őket agyonlőtték. *Villaredánban* Baylon Szent Paskál holttesteit elégették és három rendfőt kegyetlen kínzattal kivégeztek. *Lerida* valóságos hekatombát tár elő: a kolostor összes tagjait kegyetlen kínzások közt végezték ki: négy pátert és négy laikustestvért. A leridai áldozatok közt van a város püspöke és a kanonokok is. *Le Bisbal* újoncházban egy pátert és egy laikustestvért gyilkoltak le, a tartományfőnököt és titkárát pedig fogóságba hurcolták.

Kivágják a szerzetesek nyelvét, ha nem akarnak káromkodni

A valenciai tartomány eddig ismert áldozatai közt találjuk P. Herguido Marián tartományfőt; P. Costano Manuel definitort; a murciai Szent Katalin kolostor gvardiánját P. Huese Santost (a kolostort magát felgyújtották); P. Rabadan Antal neves misszionáriust; fr. Bonaventura teológust, fr. Rufin filozófust és Jeromos laikustestvért. Utóbbi holttestét a városon kívül félig főlöszlött állapotban találták. Kivülük még két bölcselethallgató van az áldozatok közt és valószínűleg két fiatal áldozópap. Kimerítő jelentés még hiányzik.

A granadai tartományban: *Puerto Genil* kolostor három tagját mészárolták le. A fuen-tevejuna kolostor hét tagját arra akarták kényszeríteni, hogy káromkodjanak; miután ezt megtagadták, kivágták nyelvüket, majd agyonlőtték. Félő, hogy a coini (Malaga) kolostor tagjai is áldozatul estek. A Granada-vidék áldozatai közt találjuk P. Romerót, a római Antonianum egyetem volt tanárát.

A baetiai tartományban felgyújtották *Fu-*

ente di Maestro (Badajoz) kollégiumot. Itt lemészárolták P. Verdan Lőrinc gvardiánt; P. Konstantint, a kollégium rektorát és definitort; P. Viktor vikáriust és tanárt; P. Lázár lector generálist és ismert nevű író, valamint P. Justus segédlelkész. A *la rabidai* kolostort, mely Amerika fölfedezésével nyerte hírnevét, feldúlták.

A *Szent Gergely* (Madrid) tartomány kolostorai nagobbrészt még a vörösök kezében vannak.

Az alcantarai Szent Péterről nevezett kolostor tagjai (Arenas di S. Pietro) látva azt, hogy a kommunisták ártatlan polgárokat öldösnék (itt több mint 110 áldozatot számlál-

tak), idejében elmenekültek. Háznál-házra, községről-községre jutottak, mindenütt áldozatos lelkekre találva, akiknél rejtekhelyet és ételmet találtak. Több héten át tartó, sok megpróbáltatással teli menekülés után mégis elérték a nemzeti hadsereget. Az Osservatore Romano jelzi, hogy egyik legközelebbi számban egyik menekült leírását közölni fogja. Ezen kolostorból csak egy páter esett a kommunisták kezébe, miután a vidéken plébániát látott el. A pátert a kommunisták Arenasba hurcolták, ott levágták kezeit-lábait és állati kegyetlenséggel már beleit is kitépték, majd agyonlőtték. *Pastrana kolostort*, (melyben értékes missziókiállítás volt a kínai és philippini szigeti missziókból), a kommunisták mészárolták; itt megölték az Antonianum fiatal doktorát, P. Józsefet és egy laikustestvért.

A műemlékek pusztulása

Madridban a kommunisták elpusztították a híres Cisneros kollégiumot, melyben az egyik legértékesebb spanyol történelmi folyóiratot, az *Archive-Ibero-Americane-t* adták ki. A forradalom első napjaiban esett ugyancsak áldozatul a spanyol vikárius értékes könyvtára és levéltára. Hitt érdemlő jelentések szerint a rendtagok közül itt is többieket lemészároltak. Egészen bizonyos a St. Firmin de los Navarros kolostor több tagjának megölése; köztük találjuk P. Ansotegni házfőnököt, P. Manuel volt katalon tartományfőnököt, P. Carrien történetírót és a jószágért Madrid minden néprétegében közkedvelt P. Frigvest, a királyi család volt gyóntatóját.

Az épp befutott jelentések vérfürdőről számolnak be: *Pueblo de Mantalban*, *Alcasas de S. Juanban*, *Almegro*, *Quintanar* és *Consegruában*. Egyedül *Consegruában* több mint 50 ferencest mészároltak le.

A *galicjai tartományban* Betanzos kolostorát, a 14. századból származó kiválóan szép templommal felgyújtották. Ugyancsak felgyújtották az *avilesi kolostort* Asturiában.

A *cantabriai tartományban* kirabolták S. Sebastian kolostorát. A nemzetiék bevonulása után a kolostor lakói visszatértek, a kolostort sármalmas állapotban találták. A gyors elfoglalással megmentették a híres szónok és misztikus író, P. Ocevin Jauzeznin Exvikárius-Generális életét, aki már a kommunista puszkák előtt állott.

„Most majd szenvedhetsz”

Az Osservatore Romano ezen adataihoz még egy néhányat hozzáfűzünk. Az *El Correo de Andaluzia* c. lap egyik utóbbi számában hosszú leíratot közöl P. Juan Ruiz elbeszélése nyomán, aki egyike azon kevés papoknak, akiknek sikerült Toledóból megmenekülni. Szerinte a consegruai kolostor áldozatai közt van 31 teológus és 10 lector; az Alcasar de S. Juan áldozatai száma 12, Avenas de S. Piedroé 5 és *Pueblo de Montalban* áldozatai száma 8. Több példát sorol el a kommunisták által véghezvitt kegyetlenségekből. Az egyik városból több ferences elmenekült, akik azonban a polgármester árulása folytán a kommunisták kezébe kerültek. Az egyik testvérünk ciliciumot (bűnbánati eszközt) találtak. „Mi ez?” — kérdezték. A testvér megmondotta, hogy az a Krisztusért való önkéntes szenvedés eszköze. „Most majd szenvedhetsz” — mondták. A testvért falhoz kötötték és ujjaiából egyenként tépték ki körmeit. Másnap mindannyiukat agyonlőtték.

A ferences áldozatok száma meghaladja a háromszázat

Jelenleg a berlini kolostorban lakik két fiatal amerikai páter, akik Madridban készültek a doktorátusra. Egyikük csak a legutolsó vonattal menekült el Madridból. Szerinte sokkal rémesebbek az állapotok és az egyháziak üldözése, mint azt az újságok közlik. Ő maga leginkább azért maradt sokáig Madridban, hogy a rejtekhelyeken levő spanyol rendtestvéreinek ételt vihessen. Amikor egy ilyen alkalommal vissza akart térni a kolostorba, abból már csak füstölő romhalmazt talált. Borzalommal gondol vissza ezen időre. Egyik gazdagabb amerikai állampolgár kertjében — elmondott esetei közt ez a legborzalmasabb — nagyszámban lőttek a kommunisták halomra papokat, apácákat és tépték szét azok testét. Napokon keresztül heverték a szétroncsolt áldozatok holttesteit. A fiatal páter majdnem áldozatul esett önfeláldozásának. Csak nagynehézen tudott elmenekülni, egy szál ruhában.

Iratai, kutatásának eredménye, egy unikum kódexszel együtt azóta elhamvadt. „Hogy jutott el Madridból? — kérdeztük. „Vonattal és rettegéssel!” — mondotta. A vonatot a kommunisták minduntalan végigkutatták. Az amerikai polgároknál talált keresztjeiket, rózsafüzéreteket a földre taposták. Neki magának nyolc szemlyre szóló fülkét kellett megváltania. Egyik kutatás alkalmával a vörösök a vonaton két papot és több apácát találtak. Azonnal leszállították őket és az állomás előtt agyonlőtték. Neki annyiban volt szerencséje, hogy útlevelében civilfényképe szerepelt. A kommunisták ezen alkalommal annyira örjöngtek, hogy őt is agyonlőtték volna, ha sejtik, hogy pap. A páter szerint a ferences áldozatok száma meghaladja a 300-at.

P König Kelemen ofm.

Sebők Imre dr Öt világrészen keresztül

utirajz

Erdösi Károly előszavával.

Ara 140 lei és portó.

Öt világrész csodái, káprázatos szép-égei, lüktető élete domborodik az olvasó elé ebben a könyvben. Az ifjuság számára írta Sebők Imre, a nyitott szemű, tudni vágyó ifjuság számára, amely mesteri vezető segítségével ismeri meg a világot ezen a könyvön keresztül. — Felhívteknek is értékes szórakoztató olvasmány. Eredeti helyszíni fényképfelvételek gazdagon illusztrálják a kötetet, amely a Szent István társulat kiadásában már a harmadik kiadást érte meg.

Kapható: Könyvosztályunkban

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétoldala: Egész évre 800 (félre 400
negyedévre 210, egy hóra 70 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Felöltszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**

Csajki szerkesztő: **dr. Sulyok István**

Csajki, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvölünk meg és nem adunk vissza.
Csakis válaszoljuk meg magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Egész nap enyhe, este emelkedő légnyomás. Boros ég, este derül. Hava az egész országban. Toplicán az éjjel 20 fok volt a hideg.

ORVOSI JELENTÉS A SZENTATYA AL-LAPOTÁRÓL. Rómából jelentik: A Szentatya állapotában nem állott be ezidőig sem javulás. A jobb lábában erősebbek voltak a fájdalmak, mint az előző napon és ezért nem is hagyhatta el szerdán betegágyát.

KANONOKI KINEVEZÉSEK A SATUMAREI EGYHÁZMEGYÉBEN. Satu-Mare. Saját tud. Az Apostoli Szentzség Fiedler István megyéspüspök előterjesztésére a satumareai székeskaptalan főesperes-kanonokjává Pölcz Ede c. prépost, sighetli főesperes-plébánost, mesterkanonokjává pedig Pakocs Károly c. pápai kamarás, bánamarei esperes-plébánost nevezte ki. A kinevező pápai leirat értelmében mind a két új kanonok megtartja eddigi állomáshelyét és egyházi javadalmát annál is inkább, mert a satumareai székeskaptalannak javadalma nincs. A két új kanonok a satumareai egyházmegye legértelmesebb papjai közül való s ezért kinevezésük mindenütt érthető örömet váltott ki.

Elsősztályú várossá akarják nyilvánítani Sighetet. Saját tud. A sighetli állami tisztviselők emlékiratban fordultak a belügyminisztériumhoz, hogy Sighet városát a másodosztályból elsőosztályba sorozzák, mert jelenleg az a helyzet, hogy Sighet ugyan olyan osztályban van, mint Salonta és Halmeu, ahol pedig a megélhetés 30 százalékkal olcsóbb. A memorandumot dr. Harina Mihály sighetli járási főszolgabíró vitte fel Bucarestbe.

Tűz a bucaresti japán követségen. Bucaresti. Saját tud. Tegnap délelőtt tűz ütött ki a bucaresti japán követségen. Az épület mechanikusa magas nyomás alatt hagyta a központi fűtést és elment hazulról. Emiatt robbanás következett be s az egyik pakuratartály is lángba borult. A tűzoltóság idejében kiérkezett a helyszínre és eloltotta a tüzet. Csak a központi fűtés-berendezés egy része égett el.

A TURDAI ESKÜDTSEK MŰKÖDÉSÉNEK ELŐKESZÍTÉSE. Turda. Saját tud. Az igazságügyi miniszter a turdai törvényszék mellé szervezett esküdtseket tanács-elnökévé Voitescu Ilie clujai táblabíróvá nevezte ki. A törvényszék az esküdtseket lajstromából a folyó évben működő 30 esküdt nevént már kisorsolta. Ezek közül egy-egy ülészakban 12 esküdt fejt ki működését. Az esküdtbírósnak ebben az évben három, egyenként 10 napos ülészaka lesz és pedig: március 15-től 25-ig, június 1-től 10-ig és október 15-től 25-ig. A felgyült ügyhalmaz az esküdtbírósnak kemény munkát fog adni.

Helybenhagyta a Semmitőszék a bestiális gyilkos tizenöt éves büntetését. Atia. Saját tud. A Semmitőszék a napokban hirdetett ítéletet egy három évvel ezelőtt elkövetett gyilkossági bűnben. Még 1934 júniusában Fodor Ferenc feleségének segítségével meggyilkolta Fábrián Ferenc 61 éves cserundi illetőségű malomtulajdonost és 58 éves feleségét, mert a gyilkos tartozott a malomtulajdonosnak 25 ezer leivel. A gyilkosság elkövetése után az elvetemült házaspár kirabolta a lakást, majd leöntötték a holttesteket petrolummal és felgyújtották. Az így keletkezett tűz a Fábriánék házáat is porráégette. Fodort az odoriheini törvényszék 15 évi, feleségét 6 hónapi börtönbüntetéssel sújtotta. Az ítéletet a targu-muresi tábla és most a semmitőszék is jóváhagyta.

Eltemették Magyary Pál püspöki helynököt

Timisoara. Saját tud. Magyary Pál püspöki helynököt, csütörtök délelőtt helyezték örök nyugalomra a székesegyház sírboltjában.

A holttestet csütörtökön kora reggel a szemináriumból átvitték a székesegyházba, ott ravatalozták fel. A magas ravatal teljesen elborította a rengeteg koszoru és virág. A ravatalon voltak egyébként elhelyezve Magyary Pál püspöki helynök főpapi jelvényei. Az elhunyt stallumja a főpapi széksorban fekete posztóval volt bevonva.

Koszorut küldött a ravatalra a káptalan, a szeminárium, a kongregációk és még sokan mások. A piarista gimnázium tanulói maguk helyezték koszorujukat a főpap koporsójára.

A temetési szertartáson résztvettek az összes timisoarai és vidéki testületek és egyesületek. A radnai zarándok egyesület és a Magyar Dalárda zászló alatt vonult fel. Megjelent azonkívül a káptalan, a szeminárium, a teológiai főiskola, a központi és vidéki papság, köztük több kiváló egyházi méltósággal. A piaristákat Czukovitz Sándor carei házfőnök-helyettes képviselte. Ott voltak a szalvatoriánusok, irgalmasrendiek, a szociális testvérek. A radnai ferencesek képviselőjében Stöckel Helmeild házfőnök, a minoriták képviselőjében Iványi Kázmér lugoji házfőnök jelent meg a temetésen. A Katolikus Népszövetség képviselőjében Martzi Mihály elnök és Fodor József

vezértitkár, míg a Magyar Párt képviselőjében dr. Ungár Adolf elnök és dr. Paál György főtitkár jelentek meg. Ott volt a görög katolikus szerb egyház, az evangélikus egyház képviselője és dr. Drexler Miklós belvárosi főrabbi.

Dr. Pacha Ágoston megyéspüspök fényes papi segédlettel rekviemet celebrált és maga búcsúztatta el a kiváló főpapot.

„Az elhunyt már nem tart számot a földi életei és ott van Teremtőjénél, — mondotta beszédében a megyéspüspök. — Hogy ki volt Magyary Pál, azt mindenki tudja, de leginkább őrzik áldott emlékét ennek a dómnak a falai, a szószék és a gyóntatószék.

— Tetemre hívom Szent Antal tisztelőit, akikhez Magyary Pál minden kedden beszédet intézett s aki maga is, mint Szent Antal, koldusszegényen halt meg.

— Rokona nincs, de hálás lelkigyermekei mind imádkoznak érte, hogy az igazi boldogságba jusson odafenn, ahova az Ur hívta hű szolgálóját.

Dr. Pacha Ágoston megyéspüspök és Ferch Mátyás székesegyházi főesperes Magyary Pál egykori tanítványai voltak.

A püspök a „Mentis meg engem Uram“-at intonálta és közben ünnepélyes gyászmenetben levitték Magyary Pál koporsóját a székesegyház sírboltjába, ahol Bauer György prélátus, püspöki vikárius fülkéje fölé helyezték. A fülkét a szertartás végeztével befalazták.

A magyarpárti parlamenti csoport értekezletet tartott Bucarestben

Bucaresti. Saját tud. A Magyar Párt parlamenti csoportja gróf Bethlen György elnöke alatt a párt helyiségében csütörtökön ülést tartott, amelyen dr. Jósika János, Gyárfás Elemér és Balog Artur kivételével az összes szenátorok és képviselők megjelentek. Az ülésen megtárgyalták az ardeali magyarság helyzetét, a beérkezett panaszokat és hogy milyen magatartást követ ezekben az ügyekben a magyarpárti parlamenti csoport. Az értekezletről még felhívatalos közleményt is fognak kiadni.

Belezuhan a folyóba egy társasgépkocsi. Turda. Saját tud. Szerencsésen végződő közlekedési baleset történt Turda megyében, az Aires folyó mentén, a turda-abrudi állami út vonalán. A 655. számú személyszállító autóbussz, amely szerencsére éppen utasok nélkül itt haladt el és hazafelé tartott, az uttest legmagasabb pontjáról egy éles kanyarodónál valószínűleg kormány-defekt következtében, hirtelen megfárolva, hátra csuszott és belezuhan a mély völgyben folyó Aires folyó vizébe. A gép estében bukfcenct vetve ért le a vízbe, amely azonban csak félig lepte el, úgy hogy a sofőr Juga Simon s a jegyszedő, mindössze üvegágástól és horzsolásoktól könnyebben sebesülve, kijutott a partra. Az autóbust a közeli Coliş község lakói húzták ki a vízből.

VASUTI ÖSSZEÜTKÖZÉS SÜLYOS SEBESÜLÉSEKEL. Sănger. Saját tud. A stăncei (Turda) állomáson a befutó személyvonat beleszaladt egy ott veszteglő teherszerelvénybe. A személyvonat utasai közül sokan súlyosan megsérültek s több kocsi erősen megrongálódott.

Az év legszebb és legpompásabb hőnye

MIRKO JELUSICH

CAESAR

(Regényes életrajz.)

Ára 175 lei és 15 lei portó

Kapható könyvosztályunknál

Ötvenezer lei pénzbírság játékból készített römikövekről. Targu-Mures. Saját tud. Weisz Jeremiás tg.-muresi nyomdásznál még 1932-ben házkutatást tartottak, névtelen feljelentés alapján. A házkutatás során négy darab, a diák fia által készített römikövet találtak. Ezért a monopol ötvenezer lei pénzbírsággal sújtotta Weisz Jeremiást. A tábla ezt a pénzbírságot helybenhagyta.

A VILÁG LEGÖREGEBB HÁRMAS IKREI 77 ÉVESEK. Londonból jelentik: Lancashire megyében friss egészségben ünnepelték 77-ik születésnapjukat a világ legöregebb hármassá ikrei, akik a kereszt-ségben a Hit, Remény és Szeretet nevet kapták. Mindhármán boldog családanyák. Együtt akarják megünnepelni századik születésnapjukat is. Ma is mint takácsnők keresik kenyérüket, családi nevük Rimmingtonné, Watsonné és Thackerayné.

Beleesett és belefagyott a folyóba egy részeg ember. Diciosánmartin. Saját tud. Megdöbbentő szerencsétlenség történt az elmúlt napokban a földgázvárosban. Lencz Sámuel lisztkereskedő este 11 órakor kissé behorzott állapotban hazafelé ment és még eddig ki nem derített módon belezuhan a Tárnava folyóba. Reggel a folyóba fagyva, holtan találták meg a kereskedőt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Két asszonyt szétépett a mozdony. Deva. Saját tud. Kedden délután súlyos szerencsétlenség történt a simeriai állomáson. Mayer Demeter vasutas felesége és sógoráné át akart menni a sínekre és az Aradról befutó személyvonat alá kerültek. A mozdony kerekei darabokra szaggatták mindkét asszonyt. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért terhel-e valakit a felelősség.

Medvék karmai közé került az erdősz. Toplicáról jelentik: Gábor János erdőkerülő kárutját végezte a rengetegben, amikor egy sűrű, bozótos helyen két hatalmas medve támadt rá. A támadás olyan meglepetésszerű gyorsasággal következett be, hogy a szerencsétlen embernek sem a menekülésre, sem fegyverének használatára nem maradt ideje. Az állatok földre lökték Gábor Jánost, aki az ijedségtől eszméletét veszítette. Szerencsére két vadászkutyával éppen ekkor haladt arra egy másik erdősz, akinek sikerült elűznie a vadállatokat. A szerencsétlen Gábor János azonban a borzalmas medvekaland hatása alatt megőrült.

Zürichi zárlat. Párizs 20.33 egynegyed, London 21.38 egynegyed, Newyork 435.84, Brüsszel 73.42 fél, Milánó 22.94, Amszterdam 238.62 fél, Berlin 175.20, Bécs — schilling 78.75, Prága 15.21, Varsó 82.25, Belgrád 10, Bucaresti 327.

*** NE VÁRJA BE AZ UTOLSÓ VONATOT,** hanem küldje be még ma előfizetését a Magyar Lapokra, hogy résztvehessen nagyszabású ajándékkamiónban, amelynek révén Ön és családtagjai is értékes, hasznos és kedves ajándékhöz juthat.

Felmentették a plébánost, akit boeszuból jelentettek fel államellenes izgatás címén. Targu-Mures. Saját tud. Héjja Albert varsói, odorheiumegyei plébános ügyében hozott felmentő ítéletet a tg-muresi tábla. A feljelentés szerint 1934 augusztus 20-án, Szent István-napján, az istentisztelet rendén államellenes kijelentéseket tett volna a plébános, amiről a csendőrmester jegyzőkönyvet vett fel. Az ügyben már több tárgyalást tartottak az igazságügyi hatóságok, míg most kiderült, hogy a csendőrség négy tanu bemondása alapján tette meg a feljelentést a plébános ellen, tehát a csendőrmester nem hallotta az inkriminált kijelentéseket és az egyik tanuról kiderült, hogy bosszu vezette a plébános ellen. A tábla ezután megerősítette a törvényszék felmentő ítéletét.

Szivós Donát O. S. B.:

AMA DIÁKJA

324 oldal. Győrfi György címlapjaival. Füzve Lei 120.

Pompás, modern, aktuális szentbeszéd és elmélkedések az iskolai év minden vasárnapjára és ünnepeire, a ma diákja számára.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

Repülőgépet épít Satumare megye. Satu-Mare. Saját tud. Érdekes beadványt terjesztett a vármegyei prefektus elé Pocol Victoria bála-marei pilótáné. Azt kérte, indítson akciót, 300.000 lei összegyűjtésére, amelyhez a légügyi államtitkárság is ugyanannyit ad. A pénzből építsen a megye repülőgépet és nevezze el „Satu-Mare“-nak. A repülőgépnél Pocol Victoria lenne a pilótája és békében nemzeti, valamint sport ünnepekre vonulnának fel, míg háborúban a Vörös Kereszt szolgálatában állana. Dr. Ardelean Octavian vármegyei prefektus jóindulattal fogadta az előterjesztést és megígérte, hogy legközelebb értekezletre hívja össze a vármegye és város tehetősebb vállalatának vezetőit s pénzembereket.

A földalatti potyautas kecskéje felfalja az iratokat. Newyorkból jelentik: A newyorki földalatti vasút brooklyni vonalára kóbor kecske tévedt a Church Avenue állomáson. Az állat merész szökéssel átugratta a korlátokat, ahol a menetdíjat kellett volna lefizetnie és a reggeli utasforgalomban észrevétlenül egy tulzsfolt kocsiba sodródott. Csak a vonat indulása után vette észre a kocsikísérő a négylábu potyautast és meg akarta fogni, de a kecske lendületes ellentámadásba ment át és öklelve tört magának utat az utasok közt, akik remült sikoltozással menekültek az ülésekre, sőt a félenkebbek a kapaszkodó szijakkal húzták magukat a magasba. A közbeeső állomásokon a szédítő forgalom miatt nem tudták a kecskét megfogni. Végül Queens fejjállomáson a vonatot mellékvágányra tolták, a négylábu garázdálkodót az állomásőrök hivatalába kísérték és az állatvédő-gépkocsi megérkezéséig a kecske felfalta az állomásfőnöki íróasztalon talált összes iratokat.

Gőzvonatokkal helyettesítik a motorosokat. Timisoara. Saját tud. Kedden megindult a Banatban a havazás. A vasútgazgatóság erre való tekintettel különböző előkészületeket látott szükségesnek arra az esetre, ha a motorosokat kell venni a forgalomból. A banati vonalakon tudvalevőleg igen sok motorosvonat közlekedik. A vasúti vezérigazgatóság már régebben elrendelte, hogy husz centiméteres hó esetén a motorosok helyett rendes gőzvonatokat kell forgalomba helyezni. Egy időben a vasútnál meglehetősen zavarban voltak. Ha novemberben köszönt be a havazás, alighanem fennakadás történik a banati forgalomban. A motorosok megérkezésekor ugyanis minden nélkülözhető mozdonyt a javítóhelyekbe küldtek s megeshetett volna, hogy mozdonyhiány miatt nem lehetett volna rendes vonatokkal pótolni a motorosokat. Most azonban már megváltozott a helyzet. Elegendő mozdony áll rendelkezésre. A motorosokat rögtön kicserélik, ha a hóréteg eléri a husz centimétert. Persze úgy értik ezt, ha a hó olyan magas, hogy husz centiméterrel meghaladja a sínek szintjét.

Akinek kétszáz leien mulik az egzisztenciája!

Többiben volt már alkalmunk meggyőződni olvasóink melegen érző, nemes szívéből, és amikor egy-egy szerencsétlen sorsüldözött ember lapunkon keresztül, olvasóinkhoz fordult segítségért, mindig akadtak jószívű emberek, akik letörölték könnyeit és tehetségük-höz képest boldogságot sugároztak éhez, szegény családok nyomorúságos életébe.

Ma Novák Péter oradeai cipész-mester jött be szerkesztőségünkbe most és elpanaszolta, hogy hónapok óta munkanélkül van. Most hosszas külcseles, utánajárás után végre sikerült elérnie, hogy a jövő hét elején munkábaállhat az egyik oradeai cipőgyárban. Munkakönyvét azonban az új ipartörvény rendelkezése értelmében a munkakamarához kellene beadnia megújítás végett és ezt az eljárást — sajnos — még neki munkanélkülinek sem intézik el díjtalanul és kétszáz leire volna szükség.

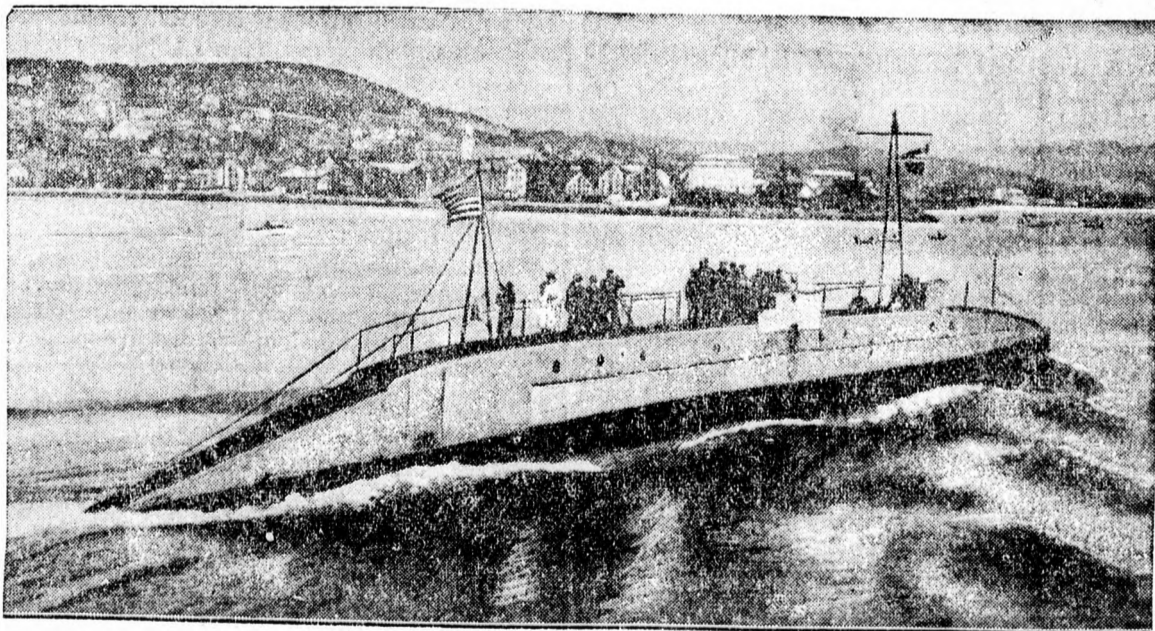
Annakidején, mikor a munkanélküliek munkakönyvét díjtalanul becserezték, betegnek feküdt és most emiatt nem tudja elfoglalni állását. Egyszóval most ezen a kétszáz leien mulik a munkavállalási lehetősége, a betevő falatja.

Magunk is meggyőződünk, hogy mily szomorú helyzetben van ez a szegény tudóbaos munkás és kérjük olvasóinkat, akiknek módjában van, legyenek segítségére Novák Péternek abban, hogy kenyerhez juthasson. Az esetleges adományokat hírlapilag nyugtázzuk.

Itt írjuk meg, hogy jószívű olvasóinktól az alábbi összegetek kaptuk: Karlovszky Pál családjának Papp Károly ny. törvényszéki elnök 100, N. N. 100 leit küldött. — A karácsonyi szeretet jegyében fordulunk olvasóinkhoz, amikor Biró Istvánné háromgyermekes nyomorgó családjára részére kértünk adományokat. Biró Józsefné részére még legutóbb is érkezett N. N.-től 100 lei, Maráth J. ny. tanártól Odorheiu 100 lei.

Vakmerő-betörők ellopták egy község pénzszekrényét. Turda. Saját tud. Merész betörés történt a turdamegyei Ludus melletti Chetani községben. Ismeretlen tettesek éjjel betörték a község házára és a pénzszekrényt elemelték. A eszmezdébből előbb egy eszkereket loptak és azon szállították el a szekrényt a Mures folyó partjára, ott feltörték és kilopták a 30.000 leit. A csendőrség nyomozza a vakmerő betörőket.

Bányász sztrájk a jibou szénbányában. Saját tud. A jibou szénbányában furcsa sztrájk zajlott le. A munkások összeesküvést szöttek Has Simon munkafelügyelő ellen, aki kegyetlenül bánt velük. Mglesték, amikor a munkafelügyelő a félreeső helyre ment és vérszre verték. Has a súlyos ütlegek következtében börtörtést szenvedett, úgy hogy kórházi ápolásra szorult. A bányagazgatóság a lázadó bányászok ellen szigorú rendszabályokat léptetett életbe, mire 150 munkás sztrájkba lépett. Mudura Jean satumarei munkügyi felügyelő menett meg a helyzetet. Kiutazott a különös sztrájk színhelyére és békét teremtett. A bányagazgatóság megígérte, hogy Has Simont áthelyezi más üzemhez, mire a 150 bányász ismét munkába lépett.



Tengeralattjárón Ausztráliából a sarkvidékre.

Sir Herbert Wilkins, az ismert ausztráliai származású sarkvidéki kutató olyan tengeralattjárót konstruált, amellyel a sarkvidéki tenger jégburkolata alatt is veszélytelenül hajózhat. Hajójával most indult el Sidney kikötőjéből a Déli Sark felé.

*** Aki friss és egészséges akar lenni és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése meg legyen zavarva, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Az orvosok ajánlják.**

APRILIS 18-ÁN JÁTSZÁK LE A CSEH-SZLOVAKIA-ROMÁNIA MÉRKÖZÉST. Bucarestből jelentik: A cseh-román Kísantant Kupa mérkőzés időpontja tekintetében végleges megállapodás jött létre a két szövetség között. Eszerint április 18-án kerül a mérkőzés eldöntésre Bucarestben.

Szigoruan itélkezik a japán haditörvény-szék. Tokióból jelentik: A katonai törvényszék hét tisztet és nyolc polgári személyt 18 hónaptól 5 évig terjedő börtönbüntetésre ítél a tavaly februári zendülésben való közvetett részvétel miatt. Rym Saito tartalékos tábornokot ötévi börtönnel sújtották.

BEKULDOTT HIREK

Tisztújító közgyűlések a csizmadia és szabó ipartársulatoknál. Satu-Mare. Saját tud. A több évszázados multa visszatekintő csizmadia ipartársulat rendes évi közgyűlést tartott, amelyen közfelkiáltással ismét a régi vezetőséget választották meg. Csupán az alelnök személyében történt változás. Botka Gyula, aki 18 évig volt egyfolytában alelnöke a társulatnak, betegsége miatt lemondott. Helyére id. Gábor Lászlót választották. A csizmadia ipartársulat ügyésze dr. Südy Tibor ügyvéd lett. A szabó ipartársulat is most tartotta évi rendes közgyűlését. Itt csak részleges tisztújításra volt szükség, mert a régi vezetőségnek még nem járt le a megbízatása. Buus Józsefet választották jegyzővé, dr. Südy Tibor ügyvédet pedig a szabó ipartársulat ügyészévé választották meg. Azonkívül 3 számvizsgálót és 3 választmányi tagot választottak. A csizmadia ipartársulat elnöke továbbra is Gyüre Lajos, míg a szabó ipartársulatát Mihalik Károly maradt. Közgyűlés után társasvacsora volt, amelyen a szónokok az ipari összetartásra és egymás megsegítésére üritették poharukat.

Évek óta a római katolikus nőegylet bálja a legsikerültebb farsangi táncmulatság Braşovban. Az idei azonban talán minden eddigit felülmúlt a jóhangulatban és rendezésben. A nőegylet ezidei bálján is nagyon szép közönség gyűlt egybe, a Vigadó nagytermében, dr. Péter Antal apát-plébános fővédnöksége alatt. A bált egy színompás felvonulás vezette be, igen sok szép és ötletes női jelmez bemutatásával. Fülöp Káimán táblalabiró-fogondnok neje, mint bálánya, dr. Dohay Béla orvossal nyitotta meg a táncmulatságot. Hat pár fiatal braşovi lány és fiu nagyszerű körtáncal szerepelt, majd megkezdődött a mulatság. Az egyik szünetben három Kolping tornász tornamutatványokkal szórakoztatta a közönséget. A bálon megjelent egy ötletes bál: újság és a „Bál és Vidéke”, amely a humoros oldalak mellett külön névsort közölt a nőegyleti rendezőkről, a hatvan védnökről és harminc rendezőről. A szép jelmezek közül két lány és két férfi jutalmat kapott. Nagyon hangulatos volt a nagy szünet után rendezett tangófény táncsorozat is. A rendezés főérdeme dr. Thieser Rezsőné vigalmi bizottsági elnököt illeti.

Eden beszéde ellentétes hatásokat keltett a franciáknál és németeknél

Párizsban örvendenek. — Berlinben rossznéven veszik az angol külügyminiszter leckéztetését

Párizsból jelentik: A szerda esti francia lapok nagy örömmel írják Eden keddi alsóházi beszédéről.

A *Populaire* szerint Eden beszéde igen nagy jelentőségű. Az angol kormány külpolitikájának felelős vezetője — úgymond — határozottan állást foglalt Spanyolországban ama joga mellett, hogy olyan politikai rendszert adjon magának, amilyet akar. A lap szerint

Eden beszéde fordulópontot jelent az angol külpolitikában, mely egyre szorosabban kapcsolódik össze a francia politikával.

Az *Echo de Paris* szerint Anglia vissza akar térni a négyes szövetség régi alakjához.

Az *Oeuvre*-ben Tabourin asszony örömet fejezi ki azon, hogy Eden beszéde elzárta Hitler újabb javaslatait utját a kommunistaellenes európai együttműködésre.

Berlini jelentés szerint valamennyi német lap részletesen ismerteti Eden beszédét és megjegyzéseket fűz hozzá.

A *Berliner Tageblatt* írja: Az angol külügyminiszter az 1937-es esztendő nagy kérdései és nagy alkalmak esztendejének nevezte. Ugy látjuk, hogy

Eden már is elmulasztott egy alkalmat, még pedig azt az alkalmat, hogy egy-két jelelősségre rámutasson. Ha egy külügyminiszter ma is abból indul ki, hogy a vörös egyenlő a fehérrel, akkor nagy alkalmat mulasztott el arra, hogy a kormányába veletl hitet és bizalmat megerősítse.

A lap aztán *Oeuvre* megállapításaira utal, mely szerint Eden beszéde elzárta az utat arra, hogy Hitler január 30-án az együttműködésre újabb javaslatot tegyen Angliának és Franciaországnak. Eden beszédének ez az értelmezése bizonyára Edenre nézve fog igen keserű hatása lenni. „Mi őszintén hisszük, — mondja a lap, — hogy ő ezt nem akarta”.

A *Berliner Börsenzeitung* így ír:

— Ugy látszik, Németországnak az a sorsa, hogy időnként intelmeket, tanításokat és szemrehányásokat tegyen zsebre Angliától. Hogy Eden legutóbbi beszédének mi volt a háttérre és célja, nem tudjuk. De rá kell mutatnunk arra, hogy Németország vezére, Hitler ismételtén tett már gyakorlati javaslatokat az igazságos békére. Javaslatait azonban sohasem tették megvittás tárgyává.

BECK KÜLÜGYMINISZTER LÁTOGATÁSA BERLINBEN, NEURATH KÜLÜGYMINISZTER BÉCSBEN.

Berlinből jelentik: Beck lengyel külügyminiszter Genfben utaztában megállott Berlinben és hosszasan tanácskozott Neurath német külügyminiszterrel. A megbeszélésről nem adtak hivatalos közlést, de nyilvánvalóan az időszerű politikai kérdéseket vitatták meg.

Bécsből jelentik: Neurath német birodalmi külügyminiszter valószínűleg február közepén, az osztrák-német kereskedelmi egyezmény aláírása után négy Bécsbe.

SZÍNHÁZ

Kós Károly színműve a budapesti Vigszínházban

„Buday Nagy Antal” — az igazi transzylván színmű, a becsület és tisztesség tragédiája. — Dajka Margit és Greguss Zoltán kevés meggyőző erővel alakítják szerepüket, mégis sikert jósolnak a színműnek

Budapestről jelentik: Szerdán este volt a nyilvános főpróbája a Vigszínházban Kós Károly: „Buday Nagy Antal” című színjátékának. Kós Károly darabjában az örök Transzylvánia örök problémája jut mesteri művészettel szóhoz.

A függöny felgördülésének pillanatától a színmű utolsó szaváig tántoríthatatlanul és feltartóztatlanul rohan a becsületesség útján mindnyájunk szemeláttára saját vesztébe Buday Nagy Antal, akinek nem egyszer nyílna

Hitszónokok, hitoktatók számára
időszerű életből vett elbeszélések
gyűjteménye:

Oberhammer:

Példák az életből

című könyve.

Ara 205 leji és 15 leji portó.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

alkalma átmenni az „urak” oldalára, ahol gazdagság, pénz és dicsőség várna rá. Becsület, tisztesség és szótartó marad, még akkor is, amikor már tudja, hogy veszte biztos, pedig az „urak” pártján lévő apát két kézzel kínálja neki a megmenekülést. Marad és bukik szegényen, felesége oldalán, akiről tudja már, hogy szíve alatt hordja gyermekét.

A becsület és tisztesség tragédiájának ez a feldolgozása nem új. Nagyon sok társadalmi drámában és regényben dolgozták már fel. Itt azonban mégis helyénvaló: megindokolja a XV. századbeli, mai és közben eltelt mindenkori viszonyainkat. Szimbólikus hős Buday Nagy Antal, aki magában hordja a XV. század óta napjainkig eltelt időben minden transzylván embernek és környezetének minden helyzetünknek a tragédiáját. Lépten-nyomon, minden és mindenki, békét sóvárog a darabban — még sincs soha béke.

Buday Nagy Antal szerepében Greguss Zoltán kevés meggyőző tragikai erővel szerepelt. Felesége — Dajka Margit — nem a falu gyermekének tisztaságát, hanem egy kalotaszegi ruhába öltözött városi fruska naivságát adta. Igen jó volt azonban Zátomy Kálmán, Köpeczi-Boócz Lajos, Bihari József, Somlay Artur. A zamatos és pompásan betanított beszédmodor nagy élvezetet nyújtott a főpróba közönségének.

Kós Károly magatervezte díszletei minden felvonás elején nyiltszíni taptot vállaltak ki. A darabnak az invene színházlátogató közönség körében nagy sikere lesz.

SPORT

Gyűjtéssel biztosítják Románia részvételét az asztalisz-tennisz világbajnokságokon

Bonyodalmak a vezetők és a csapat tagjainak kinevezése körül

Bucurestiből jelentik: Az asztali tennisz-szövetség hivatalosan benevezte Románia csapatát a badeni világbajnokságokra, a kiutazás ügye azonban még nincs rendezve, mivel a szövetségnek nem áll elegendő pénz rendelkezésére. A szövetség közleménye szerint huszezer lei hiányzik még a szükséges összegből. Ezt az összeget a fővárosban gyűjtés útján igyekeznek összehozni.

Nagy feltűnést keltett N. Metes-nek, a válogatott csapat ujonnan kinevezett vezetőjének nyilatkozata, melyben rávilágít a csapatösszeállítás és kiküldetés körüli hanyagságra. N. Metes a következőket mondja:

— Magam is csak a lapokból olvastam azt, hogy a szövetség engem és Morariu Albint bízott meg a válogatott játékosok egyrészt: felügyeletével, továbbá, hogy Morariu Albint szövetségi kapitánynak nevezték ki. Nem vonom kétségbe a lapok jólinformáltságát, de ki kell jelentenem, hogy a mai napig mindezekről hivatalos értesítést sem én nem kaptam, sem Morariu Albin és így egyelőre a mi szerepünköt sokat nem mondhatok. Lehet, hogy a szövetség úgy gondolkodik, hogy a lapközlemények is elegendő lesznek a mireánk — az utolsó percben kényszerített munka megindítására és a kiküldetésekkel járó nagy erkölcsi és anyagi felelősségek viselésére. Mi azonban ezt a felelősséget most már nem vállalhatjuk, egyrészt, mert a játékosok nincsenek kellően előkészítve és nincsen biztosítva részükre még a kiküldetési költség sem.

— Két-három nappal ezelőtt szintén a lapokból értesültem arról, hogy a válogatott csapatot már összeállították — az állítólag kinevezett Morariu Albin szövetségi kapitány tudta és megkérdezése nélkül.

— Ismétlem: hivatalosan nincs tudomásunk megbízatásunkról, azonban én minden eshetőségre készen, levélben ismét feltártam a helyzetet és tiltakoztam az ellen, hogy minket kényszerhelyzet elé állítsanak és felelősségvállalásra kényszerítsenek. Erre sem én, sem Morariu Albin nem vállalkozunk! A szövetségnek egy év óta ideje lett volna az előkészületekre és most, a versenyek kezdete előtt pár nappal, még mindig teljes a bizonytalanság.

— Akkor, mikor a világ népei legjobb csapataikkal készülnek a Románia elleni revánsvételre, jól előkészített, jól összeállított és anyagi gondoktól mentes csapatnak kellene harcba készen állnia.

A világbajnokságra utazó román jégghokki válogatott kerete. Bucurestiből jelentik: A román jégghokki szövetség tegnapi ülésén kijelölte azokat a játékosokat, akikből a világbajnokságra utazó csapatot összeállítják. Ezek a következők: Maesciuc (Dragos Voda), Sprencz (Telefon Club) kapusok, Anastasiu (If.), Buia (Bragadiru) és Engster (DV) hátvédek, Suck, Panenka (DV), Sadovszki, Cantacuzino, Radian (Br.), Biró, Botez, Vákár, Paná (If.) csatárok.

VINES MÁSODSZOR IS LEGYŐZTE PERRYT. Detroitból jelentik: Három egymásutáni veresége után Vines ugylátszik, összeszedte magát és kétszer egymásután győzött Perry ellen. Ezuttal 14:12, 6:2, 6:1 arányban.

A FIFA-nál tiltakoznak a csehek Braine belgiumi szerepelletése ellen. Zürichből jelentik: A FIFA titkárságához szombaton és hétfőn befutott a prágai Sparta és a csehszlovák futballszövetség tiltakozása Braine belgiumi szerepelletése ellen. Dr Schrieker vezérttkár kijelentette, hogy amint az adatok megérkeznek, az ügyet az úgynevezett felülvizsgáló bizottságnak adják át, amelynek tagjai Rimet elnök, az olasz Mauro és a belga Seelidrayes, akinek azonban valószínűleg ez esetben le kell mondania. Csehszlovákia nemzetközi bíráiként a CsAF a FIFA-nak Krist, Rízik, Vlcek, Pfütznér és dr Brüll Gyula játékvezetőket jelentette be. — Skócia-Csehszlovákia válogatott mérkőzését május 15-én játsszák le Prágában. Február 21-én Csehszlovákia Prágában Európa-Kupa-mérkőzést játszik Svájjal, április 15-én Romániával, május 23-án pedig Olaszországgal mérkőzik ugyancsak Prágában. — Csehszlovákia és Svájc Európa-Kupa-mérkőzés játékvezetőjéül a CsAF a Scarpi (olasz), Leclercq (francia) és Mics (osztrák) hármast ajánlotta a svájci szövetségek kiválasztására.

KÖZGAZDASÁG

Csehszlovák pénzcsoportok nagyszabású gazdasági tervekre készülnek Romániában

Részletek a román-csehszlovák új pénzügyi egyezményről

Bucurestiből jelentik: Néhány nappal ezelőtt Bădulescu volt pénzügyminiszteri, jelenleg külügyminiszteri államtitkár visszaérkezett Prágából, ahol több héten át folytatott tanácskozásokat a csehszlovák kormány megbízottjaival az új román-cseh pénzügyi egyezmény létrehozása érdekében. Az új szerződést sikerült is a kölcsönös megértéssel megkötöni.

Az új egyezmény szerint a csehszlovák tőke számottevő terjeszkedési lehetőséget kapott nálunk és így szorosabb pénzügyi és gazdasági együttműködés kezdődik a két ország között. Ennek egyik bevezetője a néhány hónappal ezelőtt lezárt csehszlovákiai belföldi kölcsönből nekünk jutott rész.

A csehszlovák belföldi kölcsön összege ke- reken négy milliárd csehszlovákia és ennek egy részét Románia kapta. Ebből nyolevan millió csehszlovákia már elhelyezték nálunk és ez a tranzakció a hadsereg felfegyverzésével állt összefüggésben. Ugyanis a csehszlovák állam készpénz helyett belföldi kölcsönkötvényeiből engedett át nekünk bizonyos részt és mi részben ezekkel a kölcsönkötvényekkel, részben mezőgazdasági cikkekkel, valamint petróleummal fizetünk a Csehszlovákiaiból importálandó hadfelszerelési cikkekért.

Nagy reményeket fűznek a cseh gazdasági körök a velünk való szoros mezőgazdasági és ipari termelési összeköttetéshez, amelyet mi-

nél erősebbé akarnak fejleszteni. Financirozni szeretnék a Romániában termelendő textil- és olajtartalmú növények, valamint a szójabab termelését is, hogy ezekből a cikkekből minél több jusson a cseh ipar számára. Az utóbbi hetekben megalakult romániai részvénytársaságoknál már anyagi érdekeltséget is vállalt a cseh tőke. Ezek az ipari részvénytársaságok a nálunk termelt kender minél nagyobb mérvű feldolgozására alakultak és ezeket az árucikkeket részben Csehszlovákia fogja tőlünk kapni, mert mostanig a cseh gyárak is csak erős deviza ellenében kaphatnak ilyen cikket a tengerentúli államokból. Ugyanez a helyzet nálunk is, de az új alapítások és a termelés fokozása lehetővé teszi, hogy a külföldi hasonló termékeket fokozatosan kiszorítsuk az országból.

Nagy terveik vannak a cseheknek a gyár- ipar terén, mert hatalmas üzemeket szeretnének itt létesíteni, hogy a nekik szükséges néhány speciális iparcikket itt állítsák elő, mert nálunk alacsonyabbak a termelési költségek, mint náluk. Csehszlovákia igen nagy mennyiségben vásárol sertésszirt és az abból készült vegyipari cikket Dániában, valamint Észak-Amerikában, azonban az eddigi rendszerrel szakítani akar és a nálunk alapítandó gyárakból kívánja önmagát részben el- látni.

A csehszlovák kormány 500 millió korona hadfelszerelési kölcsönt nyújt Romániának

Prágából jelentik: Radulescu pénzügyi államtitkár vezetésével Prágába érkezett román gazdasági küldöttség befejezte tárgyalásait a cseh kormány kiküldöttségével. A cseh kormány hír szerint, a román hadsereg folszerelésének

és képzésének céljaira nagyobb hitelt nyújt. A román kormány 500 millió korona értékben hadfelszerelési cikket rendelt több cseh gyárnál, így többek között a Skoda-művek- nél is.

Egy turdai gyár fejlődése. Turda. Saját tud. A nagy munkás-létszámmal dolgozó turdai üveggyár jelentékeny üzemfejlesztést igazolja, hogy a gyár megkezdte a táblaüvegyártást is s ablaküveg-készítményeit már közelebből áruba bocsátja.

A Resita január 18-án megkezdte az 1935. év- re szóló osztalék kifizetését. A Resita-Művek és Uradalmak Rt. január 18-tól kezdődőleg fizeti részvényeseinek az 1935. üzletévre megállapított osztalékot. A részvénytársaságok 3150 lej osztalékot kapnak, tekintve, hogy a részvénytársaságok szuprakvótaadó alól mentesek.

A turdai új maximális árak. Saját tud. Turda város tanácsa a legutóbbi ülésében hozott határozatával az elsődrendű élelmiszerek maximális árait a következőképpen szabta meg: Kismértékbeni eladásnál fehér liszt kilója 9.50, félbarna 9, barna 8.50. Fehér kenyér 9, félbarna 8.50, barna 8 lei. A kenyerek 1, 2, 3, 4 és 5 kilós súlyúak lehetnek. Húsárak: Nagymarha 19, növéndék 22, szoposborjú 28, sertés 24, karaj 26, háj 34, olvasztani való szalonna 30, vékony szalonna 26. Kockacukor 31, kristály 29 lei. A maximális árak elleni kihágásokat 10.000 leig terjedő pénzbüntetéssel büntetik.

Országos vásár Satu-Maren. Saját tud. Kedden és szerdán kétnapos országos vásár volt Satu-Maren. A keddi állatvásáron kielégítően élénk forgalom volt. Ezúttal először engedték meg a hatóságok a sertésfelhajtást a sertésvész miatt hónapok óta lezárt falvakból. A rendelkezés azonban későn jutott az érdekelt gazdák tudomására, úgyhogy a sertés felhajtás gyenge volt. Fejősteneket és borjut is keveset hajtottak fel a piacra. A szarvasmarha kilója 11-12 lei volt kilogrammonként elősúlyban. Szerdán a terményvásár áru felhozatalán nem látzott meg, hogy országos vásár van. A felhozott kevés termés még a helyi szükségleteket sem fedezte. A terményárak a következők voltak: búza 440-445, árpa 320-325, rozs 320-330 zab 280-290, napraforgó 480-490, tengeri 299-295 lei métermázsásként.

Kétezerharsháztizenkét kilogramm volt a Mica mult évi szinaranytermelése. A Mica S. A. Miniera szinaranytermelése december hónapban 176 kg. 988.9 gr. volt 1935 december hónapjának 227.6 kg-os szinaranytermelésével szemben. Az 1936. évi szinaranytermelése a vállalatnak 2.612 kg. 469.5 gr. volt az 1935. évi 2.240 kg. 731 grammban szemben. A szinaranytermelés emelkedése tehát a Micánál közel 10 százalékot tesz ki.

A pénzügyintézeteknek nem kell az inasotthonjuttatást fizetni. Mint ismertetve, az új betegsegélyzői törvény értelmében az alkalmazottak és munkaadók ugynevezett inasotthonjuttatást tartoznak fizetni. Ez az illeték két le minden alkalmazott után és ezt felerészben a munkaadó köteles megfizetni, éppúgy, mint a betegsegélyző illetéket. Az olyan cégek és vállalatok, amelyeknek alkalmazottai nem szoktak tanonckodni, a fenti illeték kifizetését nem tartották magukra nézve kötelezőnek. Eme cégek közé tartoztak a pénzügyintézetek is, amelyeknek gyakorlati rendszerint kereskedelmi iskolai végzettséggel kezlik meg irodai munkájukat. A Banca Romanaasca egyenesen megtagadta az illeték fizetését a fentemlített indokolással, de a betegsegélyző központi igazgatósága mellett működő fellebbezési bizottság nem fogadta el a bank érvelését. Az említett pénzügyintézet azonban a Semmitőléséig vitte ezt az ügyet, amelynek harmadik szekciója most foglalkozott a kérdéssel és a bank jogorvoslati kérelme alapján úgy döntött, hogy a pénzügyintézetek nem kötelezettek a tanoncotthon-illeték kifizetésére az alkalmazottaik után.

Olvassátok és terjesszétek
a Magyar Lapok-at!

Készült a Szent László-nyomda Rt. körirongógépén, Oradea, Strada Banale Carol II. No.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lef, vastagabb betűvel 6 lef. Legkisebb apróhirdetés Ára 20 lef. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény), Cím a kiadóban 10 lef.

Adás-vétel

Hibátlan
keleti perzsa szőnyeg eladó. Hegedűs Ottó, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand No. 1.

Eladó
háromszobás családi ház, pincével, parkirozott udvarral. Cím a kiadóban.

Jó gyepszéna
50 mázsa eladó. Str. Delavrancea No. 16. Bognár József.

Gyomórégés,
és gyomorsavtúltengés, emésztési zavarok, epe- baj ellen biztos hatású a Magotin gyomorpor. Ára 60 lef. Lerakat: Csanda gyógyszerár. Oradea.

Fényképezőgép
6 x 9 és 4 1/2 x 6-os eladó. Oradea, Bul. Bucurestilor 5. em. bal.

Három
telek egy tarban eladó a Josia-telep központjában. Cím a kiadóban.

Különféle

Ha elegáns,
tartós és szép cipőt akar venni, úgy keresse fel az „Apolló” cipőszalont. Oradea, Bulev. Reg. Ferd. 12. Apolló-palota.

Elcseserlénem
venetiai városrészen fekvő házat eladó olasz városrészen kisebb házzal. Cím a kiadóban.

Hölgyek figyelmébe!
A legdivatosabb és leg- elegánsabb női ruhák Zenker divatszalonjában készülnek. Szabást tanítok. Oradea, Bulv. Reg. Ferdinand No 44.

Lakás

Kiadók
központban egy, kettő és háromszobás lakások. Dr. Bozsodi, Oradea, Str. Pavel.

Kétszobás
udvari lakás mellék- helyiségekkel kiadó. Oradea, Str. Moldova 38.

Szuterrén
helyiség kiadó, kíválóan alkalmas raktár- nak vagy műhelynek Oradea, Piata Regina Maria 3. Érkezni lehet délután 2-4-ig.

3 szobás
modern lakás, áthely- zés miatt azonnal ki- adó. Oradea, Strada Ottenia 15. szám.

Kiadó
szép burorozott parket- tes szoba, hivatalok- nak vagy magános uri- nőnek alkalmas. Ora- dea, Str. Steamba No 2.

Kiadó
1-2 szoba burorral 1 vagy 2 személy részé- re, vagy házaspárnak, esetleg teljes ellátással fürdőszoba használat- tal. Oradea, Bulv. Reg. Ferdinand 26. szám.

Butorozott
parkettes szoba, zon- gora, fürdőszoba, használatlalt magá- nos urinó vagy tisztí viselőnek kiadó. Oradea, Str. Aurél Vlaicu 33.

Oktatás

Láposy Erzsébet
zenetanárnő
tanít hegedűt, zongor- rát, zeneelméletet. Str. Simeon Stefan 20. sz. Oradea.

Erre a könyvre várt On!

A meghüléses betegségek megelőzése

A CSECSEMŐKORTÓL AZ AGGKORIG.

Írta: dr. Müller Vilmos, kir. tanácsos, főorvos. Ezen időszere és rendkívül fontos könyv tartalomjegyzékéből:

Van-e meghülés?
Hogyan védekezzünk a meghülés ellen?
Hogyan védjük meg csecsemőinket és kis- gyermekeinket a meghülés ellen?
Hogyan védjük meg magunkat felnőtt korban a meghülés ellen?

Mi is történi testünkben, ha meghülünk?
És ha mégis meghülünk, mit csináljunk?
A meghüléses betegségek elleni óvintézkedések az aggkorban.

A „meghüléses betegségek” különösen lerontják a szervezet ellenállóképességét! Mindenkinek saját érdekében a legsürgősebben olvassa el a rendkívül fontoságú művet!

Ára 45 lef és portó.

Kapható KIADÓHIVATALUNKBAN.